

TRIBUNE

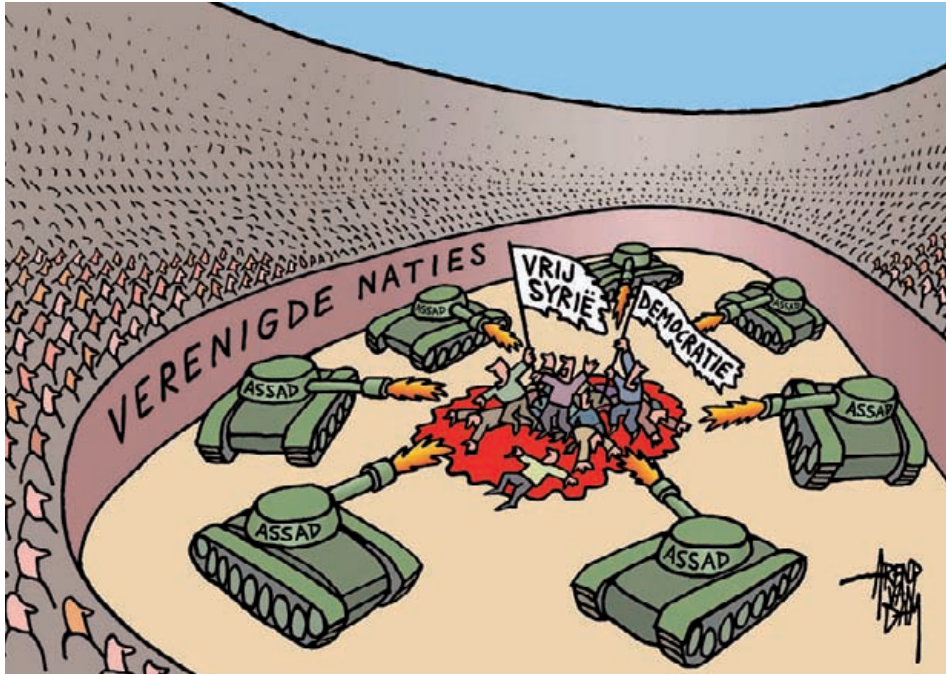
Nieuwsblad van de SP • jaargang 48 • nr. 3 • maart 2012 • €1,75 • www.sp.nl

DE STRIJD OM NEDCAR

GRIEKENLAND 'HOU JE GELD MAAR, WIJ KIEZEN VRIJHEID'

JAN MARIJNISSEN EN MGR. BLUYSSSEN: IS DE KERK NOG WEL TE REDDEN?

SP XVIII CONGRES

Op 2 juni houdt de SP haar achttiende congres. Om dat tot een succes te maken is het belangrijk dat zo veel mogelijk leden meedenken. In maart worden in de SP-afdelingen ledenvergaderingen gehouden, waar de congresstukken worden besproken. Doe mee! Kijk op je afdelingswebsite wanneer in je afdeling de voorbereiding van het congres begint of neem contact op met je afdelingsbestuur.

Contactgegevens van je afdeling:
www.sp.nl/partij/afdelingen/

★ ROOD jong in de SP

BEN JIJ EEN JONGE SP'ER, MAAR GEEN ROOD-LID? SLUIT JE NU GRATIS AAN EN STEUN DE MEEST ACTIEVE POLITIEKE JONGERENORGANISATIE VAN NEDERLAND!

HUISJESMELKER GEZOCHT

ROOD, jong in de SP is weer gestart met de huisjesmelker van het jaar-verkiezing. Huisjesmelkers profiteren van de woningnood door torenhoge huren te vragen, slecht of geen onderhoud te plegen en hun huurders te intimideren. ROOD nagelt daarom de huisjesmelkers aan de schandpaal en eist regels voor eerlijke kamerverhuur. Huur jij bij een huisjesmelker of ken jij mensen die worden uitgebuit? Nomineer de huisjesmelker dan snel op www.huisjesmelkervanhetjaar.nl

 rood.sp.nl

TRIBUNE IS EEN
UITGAVE VAN DE
SOCIALISTISCHE
PARTIJ (SP) EN
VERSCHIJNT
11 MAAL
PER JAAR

Redactie
Diederik Olders (h), Jola van Dijk,
Rob Janssen, Daniël de Jongh

Vormgeving
Antoni Gracia, Robert de Klerk,
Gonnie Sluijs, Chris Versteeg

Aan dit nummer werkten mee
Jeroen Appels, Sander van Oorspronk,
Karen Veldkamp

Foto cover
Marcel van Hoorn / ANP

Illustraties
Arend van Dam

De Tribune op Internet
www.sp.nl/nieuws/tribune

Abonnement
€ 5,00 per kwartaal (machtiging)
of € 24,00 per jaar (acceptgiro).
Losse nummers € 1,75.
SP-leden ontvangen de
Tribune gratis.

SP algemeen
T (010) 243 55 55
F (010) 243 55 66
sp@sp.nl
www.sp.nl

**Abonnementen- en
ledenadministratie**
Vijverhofstraat 65
3032 SC Rotterdam
T (010) 243 55 40
E administratie@sp.nl

Redactie Tribune
Vijverhofstraat 65
3032 SC Rotterdam
T (010) 243 55 42
F (010) 243 55 66
E tribune@sp.nl

**De Tribune in
gesproken vorm**
Belangstellenden voor
de Tribune op cd kunnen
contact opnemen
met de SP-administratie.

IN DIT NUMMER

Crisis

'Griekenland is slechts een proeftuin'

4

Jan Marijnissen in gesprek met mgr. Bluysen

'De deemoed ontbreekt in de kerk'

6

Nedcar

Een ramp dreigt voor Zuid-Limburg

16

Jong in de SP

Lidewij en Naomi kleuren afdeling Venray rood

21

Pensioenkortingen

Fondsen zijn vermogender dan ooit

22

24 LinksVoor: Sander Putmans gaat in Laos wonen

28 Fotoreportage: Mikos Modaal

12, 13, 14, 15, 25, 26, 27 Nieuws 30 Puzzel 31 Brieven

32 Theo de buurtconciërge

COLUMN

Alles voor de winst

Mag je camera's op de eerste hulp hangen voor het maken van commerciële televisie? Is het uit te leggen dat er fors bezuinigd wordt op de zorg, terwijl tegelijkertijd ziekenhuizen winst mogen maken? Kan een VVD-minister nog uitleggen dat de zorg onbetaalbaar wordt terwijl zij artsen aanmoedigt om zoveel mogelijk 'productie te draaien'?

Het zijn retorische vragen, maar ze maken één ding heel duidelijk. Dit kabinet maakt van onze zorgsector een speelplaats voor snelle jongens die grof willen verdienen aan de ellende van anderen. Loek Winter, een van Nederlands bekendste 'zorgondernemers' zei het zelf op een congres: 'De marges in de gezondheidszorg zijn erg hoog. We kunnen allemaal heel erg veel geld verdienen.'

Ik vraag me wel eens af voor wie de VVD dit eigenlijk allemaal doet. Zou dat echt zijn om mensen als Loek Winter aan een extra zakcentje te helpen? Het dient verder immers geen enkel doel. Het 'productie draaien' in de zorg leidt nu al tot enorme kostenstijgingen.

Het standpunt van dit kabinet wordt extra bizar wanneer je bedenkt dat ze in Zweden juist weer terugkomen op het invoeren van marktwerking in de zorg. In Stockholm ontstond grote ophef toen bleek dat ouderen werden verwaarloosd omdat de private investeerders winst belangrijker vonden dan investeren in voldoende personeel. Zorginstellingen kwamen in opspraak omdat vele miljoenen in particuliere zakken verdwenen.

Dit is hoe VVD-zorg er in de praktijk uitziet. Minder zorg voor meer geld, zodat snelle jongens hun zakken kunnen vullen met uw premiegeld.

Emile Roemer, fractievoorzitter SP

WIE REDT GRIEKENLAND ...EN EUROPA?

Onder de kop 'Red de Grieken van hun redders' verscheen eind februari in de media een opmerkelijke open brief. Volgens een collectief van Franse en Italiaanse intellectuelen is de huidige Europese aanpak van de financiële crisis feitelijk het begin van een neoliberal offensief, dat de democratie langzaam uitschakelt en de publieke zaak ruïneert. Griekenland is slechts de proeftuin, aldus de brief.

De bewoordingen van de brief zijn vaak niet mals. Het nieuwe Europese akkoord zou een plan zijn dat 'een einde maakt aan het recht op arbeid, dat de armen diep in de ellende stort, en de middenklasse zal wegvagen'. 'De toekomst van de democratie en het lot van de Europese naties' zouden 'op het spel staan'. Bovenal zou Griekenland een 'proeftuin' zijn 'voor een maatschappelijke verandering die door heel Europa verspreid zal worden.' En dus 'moeten we nu met woorden en cijfers de strijd aangaan met de ultraliberale retoriek van angst en leugens.' SP-Tweede Kamerlid Ewout Irrgang noemt

de op het eerste gezicht misschien avontuurlijke verbanden die de auteurs leggen 'helemaal niet zo ver gezocht'. 'Als je momenteel kijkt naar de positie van Griekenland, dan zie je dat het land gewoon geen andere ruimte meer heeft dan een proeftuin te zijn voor die maatschappelijke verandering. Het is slikken of stikken voor de Grieken. Zij moeten de beperkte sociale voorzieningen die er nog zijn verder afbouwen. Zij moeten toe naar een kleinere overheid, terwijl die – als je naar de cijfers kijkt – in werkelijkheid helemaal niet zo groot is. Hetzelfde geldt voor de belastingdruk. Ondertussen

werken Europese naties eraan om Brussel steeds meer instrumenten te geven om die neoliberale agenda uitgevoerd te krijgen. En vergis je niet: in Portugal en Ierland gebeurt het al. Italië en Spanje hebben weliswaar geen programma dat is opgelegd door de troika van Europese Centrale Bank, Europese Unie en IMF, maar staan wel zwaar onder druk om dergelijke maatregelen te nemen. Premier Monti van Italië (die jarenlang als adviseur voor de Amerikaanse zakenbank Goldman Sachs werkte –red.) is er namelijk al mee bezig.'

Toch behelst het vorige maand overeengekomen Europese akkoord voor een nieuw Grieks noodpakket een kwijtschelding van niet minder dan 53 procent van de schulden aan de banken. Maar volgens Irrgang, die vanaf het begin van de Griekse crisis pleitte voor kwijtschelding, is het nu te laat. 'Twee jaar geleden was het misschien genoeg geweest. Maar sindsdien is er zoveel schuld bijgekomen, dat het met deze vermeende oplossing helaas doormodderen blijft

'Wij kiezen voor vrijheid; hou je geld maar': de 100.000 Grieken die op 12 februari demonstreerden in Athene snappen heel goed waar het om gaat. Ondanks de protesten ging het Griekse parlement akkoord met de steun-met-bezuinigingen van de Europese Unie en het IMF.

voor de Grieken en de hele eurozone.' De Italiaanse en Franse intellectuelen vatten de kwijtschelding niet bepaald op als een genereus gebaar, laat staan als een solidariteitsoffer aan de Grieken: 'Het doel (...) is niet de redding van Griekenland, maar het winnen van tijd om zo de belangen van de schuldeisers veilig te stellen.'

Ook die redenering is volgens Irrgang minder frappant dan wellicht lijkt. 'Er is veel te lang gewacht met het saneren van de schulden; banken hebben nu twee jaar de tijd gehad om reserves op te bouwen, Griekse schulden af te schrijven en te verkopen aan de Europese Centrale Bank.' Europese overheden hebben de Griekse schuld langzaam overgenomen van de banken, waardoor de schuld steeds minder privaat en steeds meer publiek is geworden. 'Banken die veel geld verdiend hebben aan riskante Griekse leningen hebben zich teruggetrokken en ontlopen zo hun verantwoordelijkheid. Want het is overduidelijk dat de banken een zware verantwoordelijkheid dragen voor het huidige Griekse drama.' Irrgangs conclusie: 'De banken krijgen nu zoetjes en voor de Grieken rest alleen een heel bittere pil die waarschijnlijk ook nog eens niet werkt. De financiële sector wordt in heel Europa met fluwelen handschoenen aangepakt en als gevolg hiervan betaalt de Europese bevolking het gelag.'

Volgens Arjan Vliegenthart, directeur van het wetenschappelijk bureau van de SP, is het niet zo vreemd dat het juist Franse en Italiaanse intellectuelen zijn die de oproep tot solidariteit doen. 'Frankrijk en Italië zijn grote naties in Europa. In deze landen is buitenlandse politiek in zekere zin ook binnenlandse politiek. Voor Nederland geldt dat veel minder. Op een paar uitzonderingen na leeft hier het buitenlanddebat onder wetenschappers en intellectuelen nauwelijks, of pas sinds kort. Een voorbeeld: laatst zat ik in het tv-programma Buitenhof, dat ging over de koers van Europa. Om een levendige discussie te krijgen moest Guy Verhofstadt, oud-premier van België, ingevlogen worden.'

'Red de Grieken van hun redders' is ondertekend door zo'n vijftientig voor- aanstaande Franse en Italiaanse filosofen, historici, publicisten, filmmakers en andere prominenten. Hun brief is een oproep om in verzet te komen. 'Dit is wat wij voorstellen: de vorming van een Europees comité van intellectuelen en kunstenaars dat solidair is met het Griekse volk en hun verzet. Als wij het niet doen, wie doet het dan? En als we het nu niet doen, wanneer dan wel?'

tekst Rob Janssen
foto Maro Kouri

COLUMN

50.000 stel ogen, oren en ledematen

De SP is met ruim 45.000 leden een grote partij, de derde van het land. In de eerste twee maanden van dit jaar zijn we met meer dan 500 leden gegroeid, netto. Dat heeft natuurlijk alles te maken met de snelle en omvangrijke groei van de sympathie voor de SP. 'We hebben een mooi en rijk land, een land om trots op te zijn. Heel veel mensen zetten zich dagelijks in voor een sociale samenleving. Toch zijn er de laatste vijftientig jaar ook dingen fout gegaan: in het onderwijs en in de zorg, in het toezicht op de financiële sector, bij de eenmaking van Europa, en bij de verdeling van de welvaart. Dat wil ik graag rechtzetten, de dingen rechtvaardiger en eerlijker maken', aldus Emile Roemer in een folder die mensen oproept om ons te steunen door nu lid te worden. 'Daarbij heb ik uw steun hard nodig. Als u het met mijn inzet eens bent, wilt u dan ook meedoen? Dan kunnen we samen werken aan een beter Nederland.'

De folder vermeldt verder het volgende: *Als SP zetten we ons in voor: fatsoenlijk loon voor fatsoenlijk werk; gedegen onderwijs; goede (gezondheids)zorg; natuur en een schoon milieu; rechtvaardige sociale zekerheid.*

Als SP verzetten we ons tegen: groeiende tweedeling in de samenleving; toenemende armoede, ook onder werkenden; onnodige bureaucratie; ongewenste schaalvergroting; zinloze oorlogen in den vreemde.

Ook de beroemde dichtregels van Karel Glastra van Loon ontbreken niet: *Blijf niet mokkend aan de kant staan
Stel een daad en toon je moed
Laat je woede hand in hand gaan
Met het goede dat je doet*

Laten we, nu het ijzer heet is, de smedhamer ter hand nemen: op naar 50.000 leden, vijftigduizend mensen die rondkijken in de samenleving, goed beluisteren wat er leeft, en meehelpen om de partij te versterken.

Jan Marijnissen

‘ER MOETEN MENSEN OPSTAAN DIE ANDEREN INSPIRATIE EN BEZIELING GEVEN’

Zijn kerk ligt onder vuur en dat gaat hem aan het hart. Hij vindt de toon te hard maar de reactie op de commissie-Deetman juist weer te slap. Daarom wilde hij zijn unieke vijftigjarig jubileum als bisschop niet vieren, uit respect en piëteit voor de slachtoffers.

Ruim dertig jaar woont mgr. Bluysen nu in bij de zusters van Jezus, Maria en Josef (JMJ) in klooster Mariënborg in Den Bosch. Hij heeft daar aan de straatkant zijn eigen, eenvoudige woonvertrek waar hij elke dag mensen ontvangt. Door een van de zusters word ik ernaartoe gebracht. Hoewel we elkaar slechts eenmaal eerder hebben ontmoet, is het welkom allerhartelijkst. Bijna een hele wand wordt aan het oog onttrokken door een grote boekenkast. Die heeft hij ooit gekregen van bisschop Mutsaers, die in 1960 stierf. In het voorbijgaan zie ik het mooie boek Melodieën staan, van Helmut Krausser. Verder in de stemmige kamer een paar kleine iconen, schilderijen van Marc Mulders, een tekening van de monumentale kathedraal St. Jan, twee grote schilderijen van zijn beide ouders, en een schilderij van zijn beroemde voorganger mgr. Bekkers. De zusters hebben twee kopjes, een kan met koffie en een suiker- en melkstelletje klaar-gezet. Met een schaalje met koekjes. We besluiten aan tafel te gaan zitten, tegenover elkaar.

› In het programma **Geloofsgesprek**, van de RKK, zei u onlangs: ‘Mijn geloof ziet

er nu radicaal anders uit dan toen ik koos voor het priesterschap.’ Hoe anders? ‘Dat hangt samen met het ouder worden en de ervaringen die ik opgedaan heb in de verschillende functies die ik bekleed heb. En de tijden zijn natuurlijk ook veranderd.’

› Wat is het meest veranderd?

‘Dat is niet wereldschokkend, hoor. Maar ik beleef het geloof nu veel bewuster dan in mijn jonge jaren. En eigenlijk is dat natuurlijk vanzelfsprekend.’

› Al op twaalfjarige leeftijd besloot u een priesteropleiding te gaan volgen. Is dat niet wat jong?

Lachend: ‘Tsjja. Ik heb er in ieder geval geen spijt van.’

› Het kwam in die tijd vaak voor, toch? Uit een groot, katholiek gezin kwam altijd wel een priester, pater of zuster.

‘Zo ging dat toen.’

› Wat is religie?

‘Ik denk dat religie met veel meer te maken heeft dan met geloof. Het is een bepaald systeem, een bepaalde manier van doen die te maken heeft met ook onzichtbare kwali-

teiten, hoedanigheden. Terwijl geloof toch vooral te maken heeft met je eindbestemming en een levenshouding gebaseerd op je godsaanvaarding.’

› Dit is een omschrijving die opgaat voor alle godsdiensten?

‘Ja.’

› U hebt gedoceerd als hoogleraar spiritualiteit. Wat is uw omschrijving van het begrip spiritualiteit?

‘Ik probeer terug te halen wat ik ooit op schrift heb gesteld.’ Na een poosje: ‘Spiritualiteit is een manier van leven, gebaseerd op een aantal uitgangspunten waarvan jij vindt dat het de moeite waard is om daarmee bezig te zijn en er het beste van te maken.’

› Maar dan is toch iedereen spiritueel?

‘In zekere zin wel, ja. Het gaat er vooral om vragen te blijven stellen en te blijven zoeken. Dat is een belangrijk onderdeel van spiritualiteit. Dus niets blindelings aanvaarden.’

› Kan een agnost ook spiritueel zijn?

‘Ik denk het wel. Je kunt ook zeggen: spiritualiteit is het besef dat het immateriële belangrijker is dan het materiële.’

› **Mgr. Ernst heeft ooit gezegd: ‘Geloof is het fundament van de ethiek. If religion goes, our culture goes.’ Dat is een nogal verregerende uitspraak, niet?**

Glimlachend. ‘Ik heb hem nooit horen zeggen, maar laat ik er dit van zeggen: ik vind het niet zo’n sprankelende uitspraak. Ik zou weleens willen weten waarop hij dit baseert. Beide, cultuur en religie, hebben natuurlijk van alles met elkaar te maken maar zijn niet hetzelfde.’

› **U had het net over zoeken en vragen stellen. Velen vragen zich af: waarom moet ik leven, wetende dat het eindig is?**

‘Je kunt eindeloos veel waarom-vragen stellen. Waarom is het leven het leven, waarom loopt het zo en niet anders? Waarom eindigt het? Elk antwoord op dit soort vragen is weer te beantwoorden met een volgende waarom-vraag. Dat neemt niet weg dat je moet blijven zoeken naar de oorsprong van een en ander.’

› **Nog zo’n vraag: een almachtige God die liefde is, maar de mens opzadelt met een schepping die zoveel tekortkomingen kent. Hoe valt dat te rijmen? We kunnen wel zoeken naar een antwoord, maar daar komen we toch nooit uit?**

‘Nee, niet echt.’

› **Hoe bent u zelf met dit soort vragen omgegaan?**

‘Als het om geloven gaat, moet je accepteren dat er altijd onbeantwoorde vragen overblijven. Je komt nooit alles te weten. Daar zijn wij te beperkt voor. We zijn ook maar geschapen. Iedereen weet of voelt dat. Uiteindelijk heeft geloven en het gerustgesteld zijn vooral te maken met je overgeven: accepteren dat het leven is zoals het is. En voor christenen geldt dat zij geloven dat God alles gemaakt heeft met een doel.’

› **Mijn moeder zei altijd: ‘Het is een geloof, Jan. Dus moet je het geloven. God laat zich niet bewijzen.’ Discussie gesloten.** Lachend: ‘Ja, zo kun je het ook zeggen.’

› **Maar toch. Je zal maar in de ellende zitten, wat moet je dan met zo’n antwoord?** ‘Ik heb in mijn leven ook het nodige aan tegenslag meegemaakt. Dan sta je daar. Dat is heel moeilijk te aanvaarden. Daarom blijf je ook altijd bezig met dit soort vragen.’

› **Nu hebt u ook vaak gesproken over de hoop als deugd. Maar als die hoop slechts een verwijzing is naar het tweede, eeuwige leven waarin alles goedge maakt**

‘Ik zie op korte termijn geen revival van de kerk’

wordt, is dat toch een beetje mager.

‘Vind ik ook.’

› **Maar welke hoop bedoelt u dan?**

‘De hoop in relatie tot ons handelen ten opzichte van elkaar, al of niet geïnspireerd door het evangelie of een andere geloofs-samenvatting.’

› **U zegt eigenlijk: neem het leven zoals het is en verwacht er niet te veel van, dan valt het ook niet tegen?**

Hij lacht luid. ‘Het zoeken, de vragen, de twijfel, allemaal prima. Blijf bezig, maar zet geen punten.’

› **En al helemaal geen uitroepteken.**

‘We houden het op vraagtekens.’

› **De hulpbisschop van Den Bosch, mgr. Mutsaers heeft onlangs gezegd over de wonderen die aan Jezus worden toegeschreven: ‘Raar, maar waar.’**

‘Daar ben ik het niet mee eens. Je kunt de Bijbel niet in alle opzichten tot letterlijk waar verklaren. Het zijn vooral beelden die ons uitnodigen door te denken. Ik geloof niet in blind geloof, maar in werkzaam geloof.’

› **Ik wil u graag een citaat van uzelf voorleggen: ‘Ik kan u verzekeren dat ik bij mijn werk sterk geboeid en gedreven zal blijven door de echt pastorale, diepmenselijke en inhartelijke bezieling van mijn grote voorganger mgr. Bekkers.’ Velen koesteren de herinnering aan hem. Wat was zijn kracht?**

'Je kunt geen feest vieren in deze situatie'

'Dat is een mooie vraag. Zijn kracht lag vooral in zijn plooibare persoonlijkheid. Hij luisterde goed en dacht na over waar hij voor stond. En hij probeerde, dat heeft hij zelf ook meermalen gezegd, naast de mensen te staan en hen te helpen hun vragen te beantwoorden.'

› **Waarom sprak hij zoveel mensen zo aan?**
'Ik denk door die plooibaarheid. Hij was niet star en hij hamerde er niet op los. Hij hakte niet in op mensen en toestanden. Hij was er altijd op uit om bijzonder goed te luisteren, om er zo achter te komen waar de mensen behoefte aan hadden. En dan natuurlijk zijn geweldige praatjes op de tv. Die waren voor veel mensen een bemoediging en een bevrijding.'

› **Nou stond hij in een bepaalde traditie, de traditie van paus Johannes XXIII en het Tweede Vaticaans Concilie. Ik heb het gevoel dat we in en rond de rooms-katholieke kerk nu een heel andere sfeer aantreffen.**

'Dat denk ik ook. Het was toen een fantastische tijd. Het concilie heeft heel veel losgemaakt. Het heeft mensen echt aan het denken gezet. Er werden nieuwe dingen gezocht en gevonden. Dat zie en voel je vandaag niet meer zo. Die positieve dingen van toen vind je niet meer.'

› **Hebt u een verklaring voor het feit dat dit historisch zo gelopen is? Waarom is het nu, in tegenstelling tot toen, zo kil allemaal?**

'Er werd toen naar die paus echt geluisterd.'

Paus Johannes XXII had een soort programma, en daar werd ook echt mee gewerkt. Ik vind het moeilijk om te zeggen hoe die verandering heeft kunnen plaatsvinden.'

› **Er zijn nog veel controversiële punten rond de kerk: de voorbehoedsmiddelen en de seksuele moraal; de houding aangaande de aidsbestrijding; het celibaat; de positie van vrouwen; maar ook de experimenten in de San Salvatorkerk in Den Bosch die zijn stopgezet; geen communie en huwelijk voor homoseksuelen; een pastoor in Liempde die weigert een parochiaan die had gekozen voor euthanasie te begraven; de standpunten aangaande abortus en euthanasie. Het lijkt erop dat de doctrine belangrijker wordt geacht dan de mens. Paus Johannes zou niet blij zijn...**
'Vast en zeker. Ik heb een andere kijk op wat een kerk moet zijn en doen. Ook in de jaren na het concilie waren er tegenstellingen, zij het niet zo scherp en heftig als nu. Ook toen waren er tegenstellingen tussen mensen die tegen veranderingen waren en mensen die er juist op zaten te wachten. Toen was de tijdgeest de veranderingsgezinden welgezind.'

› **Hoe staat het met de actieve deelname van de parochianen aan het werk van de kerk?**

'Oh, dat was toen veel omvangrijker. Al is het ook nu beslist niet weg, hoor. Als je op zoek gaat naar goede mensen, dan blijken ze er ook nu wel degelijk te zijn.'

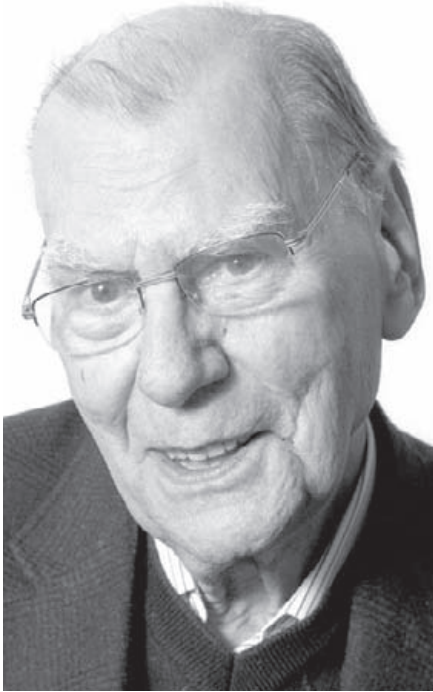
› **De geschiedenis van de katholieke kerk is bijzonder: eeuwen en eeuwen van opbouw, het rijke Roomse leven en de emancipatiestrijd. En kijk nu: steeds minder mensen gaan naar de kerk, kerken moeten sluiten, pastoors die bij gebrek aan priesters meerdere parochies moeten bedienen. Waar wijt u dat aan?**

'Dat is een moeilijke vraag. Het blijft een raadsel hoe dat in zo'n korte tijd zo heeft kunnen veranderen. Ik durf hierop geen antwoord te geven. De periode dat ik aan het roer stond ligt meer dan dertig jaar terug. En, als je weg bent, dan hoor je niet veel meer. Je wordt ook niet meer elke dag uitgedaagd om antwoorden te geven. Maar ik zie op korte termijn geen revival van de kerk.'

› **Elders op de wereld wint de kerk aan kracht.**

'Ja, met name in Afrika en Azië. Maar daar is de kerk helemaal nieuw. Dat spreekt meer aan. We moeten afwachten hoe het over twintig, dertig jaar is.'

'Ik heb een andere kijk op wat een kerk moet zijn en doen'

Emeritus bisschop Jan Bluysen is op 10 april 1926 geboren in Nijmegen. Hij was de oudste van de negen kinderen in het gezin Bluysen. Op twaalfjarige leeftijd begon hij zijn priesterstudie. Hij was vierentwintig toen hij tot priester gewijd werd. Meteen daarna ging hij in zijn geboortestad aan de slag als kapelaan. Op de derde kerstdag van 1961 werd hij door de toenmalige bisschop van Den Bosch, mgr. Wim Bekkers, tot bisschop gewijd. Met zijn vijfendertig jaar was hij de jongste bisschop van Nederland. Tot 1966, het jaar waarin hij de overleden Bekkers opvolgde, was hij hulpbisschop. Zijn gezondheid noopte hem om in 1983, twee jaar voor het roemruchte bezoek van de paus aan Nederland, zijn ambt neer te leggen.

Zijn unieke vijftigjarig jubileum als bisschop heeft hij niet willen vieren: 'Vanwege de actualiteit en uit respect voor de slachtoffers van het misbruik acht ik het in alle nederigheid niet gepast om mijn jubileum groots te vieren.' Bluysen heeft verschillende boeken geschreven: *De vele wegen en de ene weg* (1988), *Gebroken wit* (1995), *God, verborgen en nabij* (2001), en *De donkere stilte van God* (2009).

› In 2007 is er een onderzoek gedaan, God in Nederland, dat aantoonde dat de ontkerkelijking van de afgelopen veertig jaar ertoe heeft geleid dat het aantal mensen dat zich niet langer kerkelijk noemt bijna is verdubbeld: van 33 naar 61 procent. 'Daar sta ik van te kijken.'

We moeten het even hebben over de commissie-Deetman.
'Daar kan ik niet veel over zeggen.'

› De commissie kwam eigenlijk met twee conclusies. Ten eerste dat de omvang van het misbruik binnen de rooms-katholieke kerk hoger lag dan in de rest van de samenleving en ten tweede dat de hiërarchie binnen de kerk op de hoogte was van het misbruik. Hoe heeft het kunnen gebeuren?
'Ik begrijp het niet. Nu wordt er wel makkelijk met getallen omgegaan en wordt er makkelijk beweerd dat ze het allemaal wel of niet wisten. Wij wisten natuurlijk wel dat zulke dingen ooit gebeurd waren, maar zeker niet in deze mate. Voor mij kwam dit als een volkomen verrassing. Ikzelf zat in die jaren in Rome. Maar toen ik er – jaren nadat ik teruggekomen was – van hoorde, toen verraste het me zo. Ik kon het niet plaatsen.'

› U hebt besloten vanwege alle commotie de viering van uw unieke vijftigjarig jubileum als bisschop af te gelasten.
'Ja, uit piëteit met de slachtoffers. Ik werd op een ochtend wakker en besepte dat zo'n viering helemaal niet kon. Je kunt geen feest vieren in deze situatie. Deze vreselijke geschiedenis speelt niet alleen in Nederland. Wereldwijd zijn er berichten over dit misbruik binnen de rooms-katholieke kerk.'

› Vindt u dat er adequaat gereageerd wordt door de kerk?
'Nee.' Hij laat een stilte vallen. 'Nee. Dit is niet bevredigend. Nee, het blijft in de lucht hangen.'

› Wat zou u willen?
'Dat er een paar dingen duidelijk gezegd zouden worden. En dan ook van bovenaf, ook door de bisschoppenconferentie en Rome. Ik blijf er steeds maar mee bezig en dat zal zo blijven zolang er geen duidelijke reactie komt.'

› Wat zou de kerk kunnen doen?
'Een duidelijk statement is nodig. Wat nu gezegd is, is niet doorgelopen en wordt ook niet geloofd. Denk ik.'

› Al met al is het natuurlijk een gevoelige tik voor de kerk.
'De deemoed ontbreekt. Er is geen duidelijke gevolgtrekking gemaakt. En dat zal toch echt moeten.'

'Er is koffie', zegt de bisschop. Omdat hij slecht ter been is, vanwege een operatie lang geleden, haal ik de kan en de kopjes die op de salontafel staan. 'Maar dit is de omgekeerde wereld', protesteert hij.

› In zijn boekje *Elk mens heeft een naam* (1997) schrijft mgr. Muskens: 'Elk systeem dat de menselijke waardigheid van tallozen schaadt moet vanuit het evangelie onder kritiek worden gesteld. (...) Er is iets fundamenteel mis met ons economisch systeem. (...) De kerk heeft de plicht om zich bezig te houden met de bestrijding van de armoede. Het is een heilig moeten.'
Wat vindt u?
'Mooi. Daar ben ik het mee eens.'

› Maar dat is toch een heel andere sfeer en toon dan we tegenwoordig horen vanuit de rooms-katholieke kerk.
'Dit is een man van de wereld. Hij heeft veel gezien. Ik ben het er helemaal mee eens. Tot op de dag van vandaag toont hij die betrokkenheid.'

› Gaat het u aan het hart hoe de kerk zich nu opstelt?
'Eigenlijk wel. Maar ik heb niks meer in te brengen.'

› Wat vindt u van Nederland anno 2012?
'Er is sprake van een consequente achteruitgang. Het gaat maar door. Voor zover ik het bekijken kan, zie ik voorlopig geen uitzicht op een verbeterde situatie.'

› Waar kunnen we hoop aan ontlennen?
'Tsja. Om echt hoop te hebben moet je eerst positieve beelden kunnen voortoveren. Maar ik zie die positieve beelden op dit ogenblik niet. Maar dat kan aan mij liggen, want perspectief op een betere toekomst is er natuurlijk altijd. Er moeten mensen opstaan die dingen doen en zeggen die andere mensen inspireren, die mensen bezieling geven.'

tekst Jan Marijnissen
foto's Suzanne van de Kerk

SCHOONMAKERS BLIJVEN ZICHTBAAR

Al sinds januari staken zo'n 3.000 schoonmakers voor een fatsoenlijke cao. Door een 'Mars van respect' te houden in alle grote steden van Nederland trekken ze veel media-aandacht én verdienen ze veel respect. In de laatste week van februari bezetten de schoonmakers een gebouw van de Universiteit Utrecht: een van die opdrachtgevers die voor een dubbeltje op de eerste rang willen zitten, waardoor er voor de schoonmakers een onwerkbare en armoedige cao overblijft.

De bezetters werden gesteund door studenten van de universiteit; een grote groep bleef slapen in het universiteitsgebouw. Buiten liepen kamelen (foto) en 'schoonmaaksjeiks' – een verwijzing naar de bazen die weigeren een normale cao-onderhandeling te voeren. Emile Roemer plaatste een opinie in de Volkskrant met als titel 'Wij zijn allen schoonmakers'. Zijn punt: schoonmakers zijn net als andere werknemers handel geworden, 'een percentage in

een spreadsheet'. De schoonmakers strijden volgens Roemer hun eigen strijd tegen de schijnwereld van efficiëntie, waar de kosten onzichtbaar gemaakt worden. In het geval van de schoonmakers: de kosten van doorbetaling bij ziekte. Zelfs voor die simpele eis moeten de schoonmakers alles uit de kast halen.

foto Rob Nelisse / FNV Bondgenoten.

> EIGEN BIJDRAGE GGZ: 'SCHIPPERS DENDERT DOOR'

SP-Kamerlid Renske Leijten was positief verrast toen ze staatssecretaris Justitie Fred Teeven (VVD) hoorde pleiten tegen de eigen bijdrage in de GGZ: 'Ik snap dat wel. Op Justitie krijgt Teeven de gevolgen te zien van de bezuiniging op de geestelijke gezondheidszorg van partijgenoot minister Schippers van Volksgezondheid. Mensen die geestelijk in de problemen zitten maar geen hulp krijgen, kunnen ontsporen. Daar hebben wij al voor gewaarschuwd. Daarom is het dapper van Teeven dat hij de discussie met zijn partijgenoot durft aan te gaan.'

Leijten waarschuwde al bij de aankondiging van de bezuiniging dat deze schadelijke gevolgen zou hebben. Een eigen bijdrage in de GGZ zorgt dat mensen die zorg nodig hebben die niet krijgen. Leijten: 'Personeel en patiënten uit de zorg, politie en justitie waren dat met ons eens. De maatschappelijke gevolgen zijn enorm: ouders zijn doodongerust als hun kind een nacht wegblijft, de wijk kan overlast hebben van een patiënt die in de war is, jeugdzorgers raken gefrustreerd omdat ze problemen zien maar niet in kunnen grijpen en zo gaat het door. Daar komt nu bij dat de besparing van Schippers leidt tot extra kosten bij Teeven. Het levert dus ook nog niks op.'

Minister Schippers antwoordde ontwijkend op vragen hierover; eerder ontkende ze dat de eigen bijdrage tot maatschappelijke gevolgen als deze zou leiden. Leijten verwijt de minister dan ook ideologische blindheid: 'Schippers dendert door, ziende blind en horende doof.' Het Landelijk Platform GGZ is samen met patiënten naar de rechter gestapt om een uitspraak te krijgen of de invoering van een eigen bijdrage wel rechtmatig is. Ook heeft het een meldpunt opgezet waar mensen die in de problemen komen door de bezuinigingen hun klacht kunnen melden.

www.meldjezorg.nl

> 'VERJARING ASBESTZAKEN MOET NU VAN TAFEL'

SP-Kamerlid Paulus Jansen wil af van de verjaring van asbestzaken. Directe aanleiding vormt een uitspraak van een Italiaanse rechtbank. Die veroordeelde vandaag twee voormalige topmensen van Eternit, producent van het kankerverwekkende asbest, tot 16 jaar gevangenisstraf. Volgens de rechter is het tweetal verantwoordelijk voor de dood van circa 3000 werknemers en omwonenden van Eternit-fabrieken in Italië.

Paulus Jansen: 'Ik vind het onacceptabel dat asbestbazen in Nederland nog gewoon vrij rondlopen. Het is de hoogste tijd dat we de verjaringstermijn voor asbestzaken van tafel krijgen.' In Nederland geldt een verjaringstermijn van dertig jaar voor asbestzaken, hetgeen vervolging van de verantwoordelijken zo goed als onmogelijk maakt. Immers: asbestziekten openbaren zich vaak pas na dertig jaar. Jansen: 'In Nederland zijn sommigen geneigd om Italië af te schilderen als een bananenrepubliek. Maar qua asbestrecht zijn ze daar blijkbaar verder dan Nederland.'

Volgens SP-senator en advocaat van het Comité Asbestslachtoffers Bob Ruers kan de uitspraak in Italië grote gevolgen hebben. 'Eternit heeft over de hele wereld dezelfde kennis en dezelfde techniek gebruikt in vrijwel dezelfde fabrieken en is daarmee in mijn ogen verantwoordelijk voor honderdduizenden dodelijke slachtoffers. Talloze mensen zijn de dood ingejaagd, terwijl het bedrijf wist van de gevaren. Dit oordeel is een echte doorbraak.' Ruers trad tijdens het proces op als adviseur van de advocaat van de Italiaanse slachtoffers. Bovendien werd het boek 'Het Asbestdrama', dat Ruers samen met het Wetenschappelijk Bureau van de SP heeft geschreven, veelvuldig geraadpleegd tijdens de zaak.

Foto Erwin Winkelman

> VERSCHILLEN IN 2011 WEER GROTER

Geert Reuten (SP-Eerste Kamerlid en hoofddocent politieke economie aan de UvA) heeft berekend dat de toch al scheve inkomensverdeling in Nederland afgelopen jaar nóg schever is geworden. In het blad van het wetenschappelijk bureau van de SP, Spanning, rekent hij voor dat het gemiddelde verlies aan vermogen van 8 procent vorig jaar vooral voor rekening komt van de onderste 90 procent. De allerrijkste 10 procent ging er slechts een

procentje op achteruit. Die rijkste 10 procent bezit meer dan 60 procent van het totale vermogen in Nederland. De onderste 60 procent (bijna 4½ miljoen huishoudens) bezitten maar 1 procent van het totale vermogen. Niet te verdedigen, vindt Reuten, en hij stelt in zijn artikel voor dat er voor de hoge en zeer hoge inkomens een extra belasting wordt ingevoerd: 'Zo zou een belasting van 0,4 procent bij 400.000 euro vermogen, die geleidelijk oploopt tot

3,5 procent bij de hoogste vermogens, per jaar ongeveer 12 miljard euro opleveren.' Beter dan bezuinigen op WSW en onderwijs, vindt Reuten. 'En het zou ook nog meer kunnen opleveren.'

Reutens betoog is als tweeluik verschenen in Spanning: sp.nl/9z4ws en sp.nl/9z4ww

VROEG OF LAAT VROEG OF LAAT: HSL

November 1999. Tijdens het Algemeen Overleg over de aanbesteding van het vervoer over de HSL-Zuid is Harry van Bommel aan het woord, dan nog verkeerswoordvoerder van de SP-fractie: 'Het debat over de gunning van het HSL-vervoer krijgt het karakter van een pokerspel. Het pokerspel tussen de minister en de NS wordt gespeeld over de rug van de reiziger, die belang heeft bij netintegratie, tariefintegratie, minder overstappen en een kortere reistijd. Het belang van de reiziger is er het beste mee gediend als het vervoer bij één vervoerder wordt gehouden. Daarom deelt de SP een voorkeur voor gunning van het HSL-vervoer aan de NS. De bundeling van nationaal en internationaal vervoer levert een maximale integratie op. Als de minister voortgaat op de weg die zij is ingeslagen, krijgt men te maken met verschillende ondernemingen op belangrijke delen van het spoorwegnet in Nederland.'

Uiteindelijk werd er niet naar de SP geluisterd. De peperdure HSL-lijn, die de belastingbetaler financieel enorm veel pijn heeft gedaan, werd niet aan de NS gegund. Toenmalig verkeersminister Tineke Netelenbos (PvdA) vond dat ze er voor de belastingbetaler een goede deal uit had geslept. Bestaande treinen mochten niet over deze peperdure lijn rijden en wie de sneltrein wilde pakken moest een toeslag betalen. De sneltrein werd een trein voor bontjassen.

Harry van Bommel in 1999: 'Laat de HSL geen trein voor bontjassen worden.'

Waar de SP voor waarschuwde werd in de loop van de jaren steeds duidelijker. Het werd een groot fiasco. De sneltreinen bleken een ramp want door de hoge toeslag konden de meeste mensen geen kaartje betalen. En dus reden ze bijna leeg. Ook het feit dat andere treinen niet over de hogesnelheidslijn konden rijden zorgde niet voor een goede benutting van de peperdure investering. De strop voor de belastingbetaler is inmiddels minstens 590 miljoen euro.

Begin 2012. Pas nu, na jaren doormodderen, is besloten om de HSL-Zuid toe te

voegen aan het hoofdrailnet. Netintegratie dus, zoals Van Bommel in 1999 voorstelde. Hoewel netintegratie nu een feit is, is er nog steeds niet gekozen voor tariefintegratie. Een voorstel van SP-Kamerlid Farshad Bashir om de toeslag helemaal af te schaffen is weggestemd. De PvdA en de PVV verhinderden dat er een meerderheid kwam voor de motie.

De SP is er vaak vroeg bij om gevolgen van beleid te voorzien en problemen te signaleren. Vroeg of laat komen andere partijen in de Tweede Kamer er achter dat onze analyse klopte.

> VVV ACTIEGROEP?

In Voorschoten verschenen de afgelopen tijd geheimzinnig bordjes, die verwezen naar voorzieningen die er helemaal niet waren. Voorzieningen die er vroeger wel waren. Na een tijdje bleek dat de VVV erachter zat, maar niet de gewone VVV. VVV staat namelijk voor 'Verloren Voorzieningen Voorschoten', een actiegroep van de SP in Voorschoten. Fokke Mellema is bestuurslid van de SP Voorschoten en hij legt uit dat normale voorzieningen al lang niet meer in Voorschoten zitten: 'De balie van de sociale dienst is in Voorburg, het afvaldepot in Wassenaar, aangifte van een inbraak moet je in Leiden Zuid-West doen en het postkantoor is überhaupt verdwenen. Er is bijna niks meer wat je in Voorschoten zelf kan doen.' Behalve geheimzinnige bordjes had de 'VVV' ook een twitter-account en een facebookpagina.

Nu de aandacht is getrokken, verandert de SP de naam in 'Verbeteren Voorzieningen Voorschoten'. Mellema: 'Via onze facebookpagina en twitteraccount kunnen Voorschotenaren ideeën aandragen over mogelijke verbeteringen en die met elkaar delen. Een dorp met voldoende voorzieningen is prettiger om in te wonen. Daar moet een gemeente juist in investeren!'

> MELDPUNT BUURTHUIZEN DEN HAAG

Het Haagse gemeentebestuur heeft besloten om 22 buurthuizen te sluiten. De SP komt in actie. De wethouder garandeerde namelijk dat er geen activiteiten verloren zouden gaan. De Haagse SP heeft een meldpunt geopend om dat te controleren. Daar zijn al klachten binnengekomen dat er wijkactiviteiten verdwijnen. De meldingen worden gebundeld en aan de wethouder aangeboden. SP-gemeenteraadslid Bart van Kent wil samen met de Hagenezen een vuist maken tegen de afbraak van het welzijnswerk in hun stad: 'Wijkactiviteiten brengen mensen bijeen en maken de buurt sterker, het mag daarom niet gebeuren dat waardevolle activiteiten verdwijnen.'

denhaag.sp.nl/meldpuntbuurthuizen

> MELDPUNT 'DONNERPUNTEN'

Het actiecomité 'Huurders bedonnerd' heeft een meldpunt geopend. Het comité, waar onder andere de Amsterdamse SP, PvdA, GroenLinks de Huurdersvereniging Amsterdam in zitten, verzamelt verhalen van mensen die problemen krijgen door de zogenoemde Donnerpunten.

In oktober vorig jaar heeft minister Donner de maximale huur van huurwoningen in 140 gemeenten met 73 of 123 euro per maand verhoogd. Afhankelijk van de WOZ-waarde per vierkante meter krijgen huurwoningen in deze gemeenten er 15 of 25 schaarstepunten bij – de 'Donnerpunten'. De 140 gemeenten liggen in de schaarstegebieden, waar relatief veel woningnood is (zie kaartje) Het heeft geen gevolgen voor de huren van mensen die nu al huren. Nog voor de invoering van de maatregel heeft het actiecomité Huurders

Bedonnerd de minister gewaarschuwd dat deze maatregel ertoe zal leiden dat niemand meer zal verhuizen. Daarnaast

worden huurwoningen in Amsterdam te duur voor huurders met een klein inkomen. Een gezin met een minimuminkomen zou in Amsterdam kleiner moeten wonen dan 42 m² of naar elders verhuizen. De meldingen die binnenkomen, zijn veelal van mensen die zich zorgen maken omdat ze moeten verhuizen; omdat ze vanwege hun leeftijd niet meer de trap op kunnen of vanwege sloop van hun woning. Gevolg is dat mensen zo lang mogelijk blijven zitten waar ze zitten en de doorstroming tot stilstand komt.

Het actiecomité Huurders Bedonnerd wil zulke verhalen verzamelen en de Tweede Kamer de schadelijke gevolgen van dit huurbeleid laten zien.

www.meldpuntdonnerhuren.nl

> 'RIJD JE RIJK' GESTOPT, OF TOCH NIET?

Het college van Gedeputeerde Staten in Utrecht had voor zichzelf een wel heel riante compensatieregeling voor dienstauto's. De provinciebestuurders krijgen de fiscale bijtelling voor privégebruik vergoed door de provincie. Mensen met een 'auto van de zaak' gebruiken die ook vaak privé. De belastingdienst telt daarom een bedrag bij het inkomen, zodat die kosten niet kunnen worden afgetrokken als arbeidskosten – en ze dus net als anderen zelf voor de privékilometers betalen. Maar niet de provinciebestuurders in Utrecht dus. De SP en andere oppositiepartijen stelden vragen in de provincie Utrecht; de landelijke SP-fractie confronteerde ook minister Spies met de gouden compensatieregeling. Volgens de minister was er niks aan de hand. Toch heeft de ophef succes gehad; het college van Gedeputeerde Staten heeft bekendgemaakt een einde te maken aan hun eigen gouden compensatieregeling voor het gebruik van dienstauto's. SP-fractievoorzitter in

de Provinciale Staten van Utrecht Anne-Marie Mineur: 'Mooi dat deze dwaasheid zo meteen van de baan is. Iedere normale sterveling moet zelf opdraaien voor de fiscale bijtelling op zijn leaseauto. Er is geen enkele reden om voor het college een uitzondering te maken. Zo blijkt maar weer dat je ook in de oppositie dingen voor elkaar kan krijgen. De stilte bij de coalitiepartijen GroenLinks, D66, CDA en VVD in deze kwestie was overigens wel oorverdovend.'

Zonnekoning

Het verhaal krijgt nog een staartje. Want het Algemeen Dagblad heeft – in het kader van de ontstane ophef – het rijgedrag van de commissaris van de Koningin in Utrecht Robbertsen eens bekeken. En dan vooral zijn gebruik van de dienstauto van de provincie. Wat blijkt? Robbertsen heeft zich vele malen vanuit zijn vakantie-woning heen en weer laten rijden voor niet-provinciezaken, zoals een voetbalbekerfinale in Rotterdam (en nee, FC Utrecht stond niet in die finale...). Ook moest de auto vanuit Utrecht uitrukken voor het vervoer van Robbertsen naar een zeiltocht in Friesland. Allemaal volgens de geldende regels, aldus de commissaris in het AD. Dat heeft zo'n man – die volgens minister Spies van Binnenlandse Zaken 213.000 euro krijgt (exclusief de inkomsten uit bijbanen) terwijl de balkenendenorm ligt op 187 mille – toch niet nodig? SP-fractievoorzitter Anne-Marie Mineur: 'Je bent toch alle gevoel voor verhoudingen kwijt als je dit goed wil praten met een verwijzing naar de regeltjes. Zonnekoninggedrag van de eerste orde. Als bestuurder mag je blijkbaar van alles wat niet is weggelegd voor gewone stervelingen. Wat voor beeld roept dit op bij mensen die aan alle kanten gekort worden?' Toen Mineur de commissaris tijdens een commissievergadering ter verantwoording riep, vonden de meeste fracties dat hij geen regels heeft overtreden en dat daarmee de kous af is. Er zijn wel nieuwe regels in de maak die het gebruik van de dienstauto aan banden legt.

> DE RIEM VAN MARTIN SCHULZ

'Den Gürtel enger schnallen.' Die uitdrukking hoor je in Duitsland maar al te vaak in crisistijd: de broekriem aantrekken. De kersverse Duitse Europarlementsvoorzitter Martin Schulz is blijkbaar al lang niet meer in zijn vaderland geweest, want de broekriem aantrekken is voor hem nog steeds niet aan de orde. Letterlijk.

Tijdens de eerste oriëntaties in het Europees Parlement voor de EP-begroting 2013 stelde SP-Eurofractievoorzitter Dennis de Jong voor om in tijden van economische crisis de salarissen van Europarlementariërs – zo'n 6.000 euro netto per maand – te bevriezen. Maar tot woede van De Jong haalde Schulz dat punt rigoureuus van de agenda omdat het niet-ontvankelijk zou zijn. De SP'er heeft inmiddels protest aangetekend. De Jong heeft al eerder verregaande voorstellen gedaan om de uitgaven van het Europees Parlement in te perken. Zo wil hij af van de mogelijkheid voor Europarlementariërs om tienduizenden euro's aan 'algemene uitgaven' te spenderen, zonder enige vorm van toezicht. Ook wil De Jong dat het royale reisbudget voor Europarlementariërs aan

Martin Schulz

banden wordt gelegd. Maar ook de arbeidsvoorwaarden van EU-ambtenaren zijn volgens de SP'er rijp voor aanpassing aan de realiteit. Met name de zogenaamde 'expatriatietoelage' van 18 procent op het salaris is De Jong een doorn in het oog: 'Het is toch te gek dat iemand zijn hele werkzame leven in Brussel een toelage krijgt om aan deze stad te wennen.' Je kunt je afvragen of een speciale expatriatietoelage voor Martin Schulz niet toch een goed idee zou zijn. En dan niet voor Brussel, maar voor Duitsland. Of nog beter: Griekenland. Kan hij wennen aan landen, steden en mensen die de broekriem moeten aantrekken.

> TRAUMACENTRUM VOOR MISHANDELDE KINDEREN VOORLOPIG GERED

Sinds vorig jaar heeft SP-Tweede Kamerlid Nine Kooiman gestreden voor het Kinderen Jeugdtraumacentrum in Haarlem. Door de bezuinigingen dreigde de zorg voor mishandelde kinderen gedeeltelijk weg te vallen; een derde van de kinderen zou niet meer kunnen worden geholpen. Maar haar inzet heeft vruchten afgeworpen: mede dankzij de inzet van de SP zijn er afspraken gemaakt over de financiering voor de hulp aan mishandelde kinderen waardoor de bezuiniging ongedaan wordt gemaakt. Kooiman: 'Ik ben erg opgelucht. Dit is vooral een succes van de werknemers, die echt met man en macht gevochten hebben voor het behoud van de zorg aan zeer getraumatiseerde kinderen. Ik ben blij dat er nu naar hen wordt geluisterd en dat de zorg aan mishandelde kinderen behouden blijft. Ik hoop dat de staatssecretaris dit jaar gaat zorgen voor een structurele oplossing voor financiering van zorg voor mishandelde kinderen.'

> OP DE BRES VOOR KRANT

Honderden steunbetuigingen verzamelde de SP in Schagen voor het behoud van hun lokale krant, de Schager Courant. Deze en andere regionale redacties van HDC-Media dreigden te verdwijnen, zo bleek uit de plannen van de aandeelhouders van Telegraaf Media Group, waar de kranten onder vallen. Schager SP'er Alex Mulder overhandigde de handtekeningen aan de redactie: 'Tijdens deze actie hadden we letterlijk handen te kort. De marktbezoekers stonden in de rij om te mogen tekenen. Zelfs kleine ondernemers en voorbijkomende politiemensen tekenden spontaan. Ook scholieren tekenden opdat hun opa zijn krantje niet zou hoeven missen.'

Half februari maakten het Noord-Hollands Dagblad (HDC-Media) en de Telegraaf (Telegraaf Media Group) bekend dat de regionale dagbladen blijven bestaan.

> DE ANDERE TRIBUNE

SP-fractievoorzitter Emile Roemer was op 8 februari op bezoek bij de Tribune. Nou ja, bij De Haagse Tribune. Een opvallend werkbezoek, want De Haagse Tribune komt meestal bij hem op bezoek. Het is een project van ProDemos, Huis voor democratie en rechtsstaat. Dagelijks worden schoolklassen wegwijs gemaakt in politiek Den Haag. Roemer: 'De klassen worden rondgeleid in het Kamergebouw en komen altijd een half uur met een Tweede Kamer-

lid praten, dus het was heel leuk om hen nu een keer te bezoeken. Ze laten jongeren op een mooie manier ontdekken dat er veel meer in de politiek zit dan ze op de televisie zien.' Volgens Gerda Bosdriesz van ProDemos klikte het direct tussen Roemer en de leerlingen. 'Ze herkenden hem meteen en je kon goed merken dat hij het ontzettend leuk vond om al hun vragen te beantwoorden. Dat kun je hem wel toevertrouwen.'

foto Lizzy Kalisvaart

foto Maarten Hartman / Hollandse Hoogte

BREED FRONT VOOR REDDING NEDCAR

MET DE COLT OP TAFEL

Boven autofabriek NedCar in het Limburgse Born hangen donkere wolken. Voor vijftienhonderd werknemers dreigt het ergste, nu Mitsubishi heeft aangekondigd geen heil meer te zien in auto-productie in Europa. Maar terwijl kabinet en Tweede Kamer zich een breuk sjouwen om NedCar te redden, hebben beleidsmakers in Limburg andere dingen aan hun hoofd.

In Limburg domineerden in februari twee actualiteiten het nieuws. Ten eerste het 'Polenmeldpunt' van de PVV. Directeur Frank van Gool van het Limburgse uitzendbureau Otto, dat veel Polen werk verschaft, uitte in een avonduitzending van de Limburgse omroep L1 zijn ongenoegen over het meldpunt. Volgens hem heeft Nederland de 'arbeidsmigranten heel hard nodig', omdat het gaat om 'een bevolkingsgroep die ervoor zorgt dat de welvaart in Nederland blijft'. Het andere gesprek van de dag was NedCar. De Limburgse autofabriek in Born hing sluiting boven het hoofd en NedCar-medewerkers staakten.

Curieus is het wel: Aan de ene kant horen dat Nederland in de toekomst niet zonder arbeidsmigranten uit Oost-Europa kan en tegelijkertijd moeten constateren dat vijftienhonderd Limburgse werknemers overbodig zijn. Is dat nog te bevatten?

Woensdag 15 februari, Malieveld, Den Haag. Het is dringen geblazen voor het trapje naar het podium. Maxime Verhagen, Job Cohen, Henk van der Kolk, Emile Roemer, Agnes Jongerius; woordvoerders van nagenoeg alle politieke partijen en vakbonden staan te trappelen om het NedCar-personeel een hart onder de riem te steken. Duizend man

sterk zijn ze in een colonne van Mitsubishi Outlanders en Colts, gemaakt in Born, en touringcars vanuit Limburg naar Den Haag gekomen. Als een pantser-regiment staan de wagens rondom het Malieveld geparkeerd. Praten met NedCar-medewerkers is vandaag vooral praten over tegenstellingen. Over het feit dat Mitsubishi de NedCarfabriek altijd 'het beste jongetje van de klas' heeft genoemd, maar nu ijskoud de stekker eruit trekt. En over het idee dat de Japanse autogigant onlangs nog nieuwe fabrieken in Thailand en Rusland heeft geopend, terwijl de fabriek in Born nu te koop staat voor het vernederende bedrag van één euro. 'Dat betekent dus eigenlijk dat wij één vijftienhonderdste euro waard zijn', rekt NedCar-veteraan Erik Römers uit Geleen voor. 'En dat terwijl wij altijd als prima vakmensen werden beschouwd. Maar ja, in Thailand en Rusland werken ze voor twintig procent van ons loon. En dáár demonstreren ze niet', vult hij veelzeggend aan. 'Er is nu eenmaal een grote uitverkoop van de grote industrie-

en naar het buitenland gaande. Maar wist je dat Philips alweer productie uit China terug aan het halen is naar Nederland?

Sinds 1984 werkt Römers (49) bij NedCar. Momenteel op de montage-afdeling waar de fonkelnieuwe Mitsubishi's van zaken als wielen en rem-olie worden voorzien. Hoe het straks verder moet, als NedCar de deuren sluit? Hij weet het niet. 'Natuurlijk, ik heb wel wat geld gespaard. Maar dat is straks zo op, denk ik. Ik ben al een beetje om me heen aan het kijken naar ander werk. Misschien moet ik wel naar Stuttgart gaan.' Die Zuid-Duitse stad is de thuisbasis van ijzersterke automerken als Mercedes-Benz en Porsche. Maar van 'eventjes' verhuizen is waarschijnlijk geen sprake. 'Misschien dat ik daar dan eerst in een pension kan wonen. Want probeer tegenwoordig je huis maar eens te verkopen.'

Zeker in Zuid-Limburg zal dat niet gemakkelijk zijn. Grote delen van het gebied worden beschouwd als een 'krimpregio': het aantal inwoners daalt, de vergrijzing is hoog en de woningmarkt zit op slot. Daar komt bij dat met name de grote gemeenten met hoge werkloosheid kampen. Volgens cijfers van UWV Werkbedrijf Limburg bedraagt die in

Maastricht en Sittard-Geleen nu al meer dan 8 procent; in Heerlen en Kerkrade zelfs rond de 12 procent.

'Nu worden in China elektrische auto's geproduceerd met kennis uit Limburg'

De provinciale overheid in Limburg blonk de afgelopen jaren uit in het formuleren van beleidslijnen en –voornemens om op die ontwikkelingen in te spelen. De krimp zien als een kans voor Limburg, luidde het devies. Hypermoderne redeneringen in bestuurdersland: elke bedreiging is een uitdaging, elke blunder een leermoment. Maar wat zijn zulke filosofieën in de praktijk waard, als een van de grootste werkgevers in de regio wegvalt en de neergang in een nog hogere versnelling dreigt te gaan?

De Limburgse gedeputeerde Mark Verheijen (VVD) gaf op 10 februari te kennen in ieder geval 'geen valse hoop' te willen wekken bij de NedCar-medewerkers. In overname van een deel van de NedCar-aandelen, een wens van de Limburgse SP, zag hij niets. In een actieve rol van de provincie om nieuwe investeerders te vinden eigenlijk ook niet. En dat was het wel zo'n beetje.

Thijs Coppus, fractievoorzitter van de

Limburgse SP-Statenvructie, hekelde de weinig strijdbare houding van de provincie. Volgens hem zijn er namelijk wel degelijk mogelijkheden: 'De provincie Limburg heeft honderden miljoenen gestoken in Zuid-Europese staatsleningen. Een deel van dit geld kan beter in Limburg worden geïnvesteerd.' Coppus spreekt van 148 miljoen euro, afkomstig uit de verkoop van Essent-aandelen, die Limburg zou kunnen reserveren 'voor een actieve zoektocht naar investeerders, nieuwe duurzame technieken en productiewijzen om het bedrijf en de werkgelegenheid voor onze provincie te behouden'. Ondanks zijn teleurstelling dat de provincie dat niet ziet zitten, is Coppus niet echt verrast. 'Wij strijden al jaren voor NedCar en het personeel. De fabriek is een van de modernste van Europa en is klaar voor de toekomst. Helaas zijn pogingen van onze kant om de provincie op pad te sturen om bijvoorbeeld auto's op waterstof of elektriciteit in Born te produceren altijd op niets uitgelopen. Hierdoor kon het gebeuren dat het Heerlense bedrijf Duracar vorig jaar voor een schijntje is opgekocht door Chinezen. Nu worden in China elektrische auto's geproduceerd met kennis uit Limburg.'

Emile Roemer op het Malieveld: 'Het gaat ook om 1.500 gezinnen.'

foto's Sander van Oorspronk

BORN FOR CARS: 45 JAAR AUTOPRODUCTIE IN LIMBURG

In **1967** opent DAF een personenauto-fabriek in Born, omdat thuisbasis Eindhoven te weinig capaciteit heeft. Er wordt voor Zuid-Limburg gekozen, omdat daar de steenkolenmijnen worden gesloten; waardoor 45.000 directe en nog eens 30.000 indirecte arbeidsplaatsen verloren gaan.

In Volvo wordt in **1972** een bondgenoot gevonden om nieuwe modellen te ontwikkelen. In **1975** verwerft het Zweedse autoconcern een meerderheidsbelang in de fabriek en vanaf dan heet de fabriek Volvo Car BV. Om de autoproductie te vergroten wordt in **1991** het Japanse Mitsubishi als partner aangetrokken en wordt NedCar opgericht: een joint venture tussen Volvo, Mitsubishi en de Nederlandse staat. In **1999**, terwijl het recordaantal van 262.000 auto's gemaakt wordt, verkoopt de staat echter zijn aandelen aan Mitsubishi en twee jaar later trekt ook Volvo zich terug. Daarna begint de totale productie terug te lopen en daarmee ook het aantal banen. Wel krijgt NedCar in **2004** de productie van de Smart in huis, het kleine stadsautootje van DaimlerChrysler, wat voor een korte opleving zorgt. Maar in **2005** wordt diverse malen de productie naar beneden bijgesteld en worden banen geschrapt en in **2006** houdt DaimlerChrysler het voor gezien. Stakingen en protestacties volgen. Rond die tijd maken twaalfhonderd mensen al gebruik van een vrijwillige afvloeiingsregeling. Gedreven door de SUV-hype zet Mitsubishi de Outlander op de markt; deze terreinwagen wordt vanaf **2008** in Born geproduceerd. Maar als gevolg van de economische crisis zakt de autoverkoop in Europa in, wat ook Mitsubishi merkt. Opnieuw worden banen geschrapt.

In **2009** lobbyt premier Balkenende bij Mitsubishi in Japan voor de productie van elektrische auto's in Born. Dat lijkt succesvol, maar uiteindelijk komt het er niet van. Inmiddels worden er nog maar 50.000 auto's per jaar gemaakt bij NedCar. Ook minister van Economische Zaken Van der Hoeven brengt een bezoek aan Japan. Ze krijgt in **2010** van Mitsubishi enkel de belofte los dat de Colt en de Outlander tot en met **2012** in Born geproduceerd worden. Cynisch genoeg hebben de Japanners woord gehouden.

(bronnen: Dagblad De Limburger, Autoweek, Automobiel Management.nl)

foto Siebe Swart / Hollandse Hoogte

Maak-industrie is blijkbaar niet sexy genoeg voor provincie Limburg

En dat voor een provincie die zichzelf graag als 'technologische topregio' profileert. Op de provinciale website valt te lezen: 'Limburg heeft samen met haar partners over de grens de sterke ambitie om dé Technologische Top Regio (TTR Euregio) van Europa te worden.' En: 'Het gebied (...) bezit sterke

universiteiten en hogescholen waar de basis wordt gelegd voor innovatieve progressie. De uitdaging voor de toekomst is het innovatiepotentieel dat aanwezig is meer te benutten.' Thijs Coppus: 'Wat je ziet is dat de provincie bijvoorbeeld honderden miljoenen euro's investeert in de zogenaamde 'life science campus' bij chemiebedrijven DSM en Chemelot. Men doet z'n uiterste best om

hoogopgeleide onderzoekers naar Limburg te krijgen. Mij best, maar de maak-industrie is kennelijk niet 'sexy' genoeg en laat men links liggen. Kijk maar naar NedCar.' Coppus vreest dat de sluiting van NedCar, de daarmee samenhangende klap voor toeleveranciers en de recent aangekondigde ontslaggolf bij de Limburgse sociale werkplaatsen samen een mokerslag zullen bete-

foto's Sander van Oorspronk

Minister Verhagen, NedCar-medewerkers: zij aan zij voor NedCar.

kenen, vergelijkbaar met de mijnsluitingen. Een vreemde gedachte, als je weet dat de fabriek eind jaren zestig – toen nog als DAF-fabriek – juist naar Limburg werd gehaald om het gigantische verlies aan werkgelegenheid als gevolg van de mijnsluitingen op te vangen. De overheid had in de vorm van een minderheidsbelang van de Staatsmijnen een vinger in de pap bij de fa-

briek, maar verkocht in 1999 haar aandelen aan Mitsubishi en Volvo. NedCar kan het wel alleen af, oordeelde toenmalig minister van Economische Zaken Jorritsma (VVD). Vakbond De Unie schatte echter in dat NedCar een onzekere toekomst tegemoet zou gaan als de overheid zich zou terugtrekken. Dat bleek geen onjuiste inschatting, want vanaf het moment dat NedCar aan de

autoconcerns was overgeleverd ging het bergafwaarts (zie kader).

Verhagen: 'Overheid kan niet achteroverleunen in de hoop dat de markt het werk wel zal doen'

Terug naar het Malieveld. Henk van Rees, bestuurder van FNV Bondgenoten, verwoordt met veel stemvolume wat zoveel

NedCar-medewerkers voelen.

Bijvoorbeeld over het eindeloze gedoe over het wel of niet doorgaan van de Elfstedentocht, volgens Van Rees 'een onbenullig feitje' vergeleken bij wat zich hier voor vijftienhonderd werknemers dreigt te voltrekken: 'Kunnen we het in Nederland 'ns gaan hebben over dingen die ertoe doen?' En over het feit dat honderden miljarden euro's vloeien om banken te redden: 'Waar blijft de reddingsoperatie voor ons?' Ook roept hij minister Verhagen van Economische Zaken op om het NedCar-overnamekandidaten zo aantrekkelijk mogelijk te maken: 'Door subsidies te geven, of fiscaal te faciliteren. Dit wordt ook in België, Frankrijk en Duitsland gedaan.' Luid applaus.

Ook Maxime Verhagen krijgt vervolgens de handen op elkaar. Hij belooft dat Nederlandse ambassades en consulaten actief gaan zoeken naar overnamekandidaten en kondigt een reis naar Japan aan om met Mitsubishi-topman Masuko te gaan praten. Inzet van dat gesprek: volle medewerking bij een doorstart en een volledige uitvoering van het sociaal plan dat met de NedCar-medewerkers is afgesproken.

'Dat zijn bemoedigende woorden', reageert Emile Roemer even later op Verhagens speech. De SP-leider bracht een week eerder al een bezoek aan NedCar en sloot zich toen al aan bij de vakbondseisen voor een goed sociaal plan voor werknemers die wellicht ontslagen worden. Vandaag op het Malieveld roept Roemer de politiek op om als één blok achter NedCar te gaan staan. 'Het gaat niet

PRODUCTIE IN CHINA NET ZO DUUR ALS HIER

Onder koppen als 'Omgekeerde wereld' en 'Philips: loonkosten Shanghai net zo hoog als Drachten' brachten diverse media eind januari opmerkelijk nieuws: Philips verplaatst de productie van scheerapparaten van China naar Nederland. Om precies te zijn: van Shanghai naar Drachten. De Nederlandse Wereldomroep meldde: 'Een belangrijke reden voor het opvallende besluit is de sterke stijging van de loonkosten in China. Ook blijken de medewerkers in Shanghai weinig honkvast. Als ze bij een andere werkgever meer kunnen verdienen, zijn ze snel weg. Vervolgens moet Philips hoge kosten maken om nieuwe mensen op te leiden.' Philipswoordvoerder Eric Drent op BNR Nieuwsradio: 'Je hebt hooggekwalificeerd personeel nodig om de robots te bedienen waar het hier om gaat. Dat betekent dat het, met het opleiden van mensen, uiteindelijk evenveel kost.'

foto's Sander van Oorspronk

Erik Römers: 'Wij werden altijd als prima vakmensen beschouwd.'

alleen om vijftienhonderd banen, maar ook om vijftienhonderd gezinnen. Reden genoeg om te knokken.'

Toespraken van (dan nog) PvdA-voorman Job Cohen en PVV'er Roland van Vliet volgen. Ook zij oogsten veel bijval. Alleen VVD-Kamerlid Afke Schaart krijgt een fluitconcert over zich heen, als ze betoogt: 'De overheid kan niet elk bedrijf steunen. Je moet wél winst maken.' Waarmee ze op dezelfde lijn zit als haar partijgenoten Jorritsma en Verheijen. Van draaikonterij kun je de VVD op dit punt in ieder geval niet beschuldigen.

Diezelfde avond zei minister Verhagen tijdens het Kamerdebat over NedCar dat het kabinet bereid is om de autofabriek tijdelijk te steunen als een serieuze overnamekandidaat zich aandient. Dus toch: staatssteun. In de Volkskrant had de minister zijn inzet al toegelicht: 'In het verleden is Nederland soms het braafste jongetje van de klas geweest. De overheid kan niet achteroverleunen in de hoop dat de markt het werk wel zal doen.' Kamerlid Paul Ulenbelt voerde namens de SP het woord tijdens het debat

en noemde de insteek van de minister terecht. 'Merkel en Sarkozy helpen hun auto-industrie. Zij rekten de Europese regels op in het belang van hun werknemers, hun werkgelegenheid. Op de manifestatie op het Malieveld is tegen Verhagen gezegd: Maxime, wees niet roomser dan de paus. Zondigen mag, daar zijn oplossingen voor. Ik zeg: zondigen voor behoud van werk is geen zonde.' Eigenlijk is NedCar de wereldeconomie in miniatuur. Globalisering, terugtrekkende overheden en marktfundamentalisme leiden tot concurrentie op arbeidsvoorwaarden, arbeidsmigratie en uiteindelijk tot werkloosheid en dreigend sociaal-economisch verval van een hele regio. Dan mag je het beste jongetje van de klas zijn, maar toch kom je in de hoek of op de gang te staan. De schoolmeester heeft liever een klas vol goedkoopste jongetjes.

tekst Rob Janssen

ROOJS TALENT MEETS ROOD-TALENT

‘Kleur je afdeling ROOD’ heet de campagne die vorig jaar van start ging. Het doel laat zich raden. In Venray hebben ze sinds kort een ROOD-groep. Hoe opereren deze SP-jongeren in een relatief kleine Noord-Limburgse gemeente?

Het begon vorig jaar zomer, toen de afdelingsvoorzitter een brief aan alle jonge SP-leden in de gemeente Venray stuurde. Of ze geen zin hadden om samen een ROOD-groep van de grond te tillen. Naomi Soijer en Lidewij Boessenkool, allebei 20 jaar oud en studierend in Nijmegen, leek het wel wat. Ze sloegen samen aan het brainstormen: wat speelt er in Venray en wat kunnen we oppakken? Bovenaan de agenda kwam al snel de locatie voor het nieuwe jongerencentrum te staan. De gemeente was van zins om dat centrum op een sportpark ‘weg te stoppen’, zoals de Venrayse SP-jongeren het omschrijven. Naomi: ‘Wij hadden een andere plek in gedachten, namelijk waar de culturele en muzikale Stichting Riddim al zat: midden in het centrum. Maar de gemeente was bang voor overlast daar. Onterecht, vonden wij. Daarom organiseerden we in december precies op die plek samen met Riddim en de lokale omroep een muziekevenement: Roojs Talent Live. Om aan te tonen dat angst voor overlast niet nodig was.’

Soms snijdt het mes aan twee kanten; soms aan drie. Allereerst was Roojs Talent Live (Roojs is dialect voor ‘Venrays’) een succes en bracht het veel jongeren voor het eerst binnen de muren van Riddim. Ten tweede leverde de avond 930 euro op voor Braille Without Borders, een project van een Venraynaar die een blindenweeshuis in Tibet runt. Het geld werd direct na het evenement – om vier uur ‘s nachts – overhandigd aan het Roojse Huus 2011, de Venrayse variant op Serious Request. En ten derde: de Venrayse jongeren hadden nu met eigen ogen kunnen zien dat Riddim een prima plek zou zijn voor het jongerencentrum. En de gevreesde overlast? Niks van gemerkt.

Steeds meer afdelingen kleuren rood

Maar het mocht niet baten. Onlangs besloot de gemeenteraad met een kleine meerder-

Lidewij Boessenkool en Naomi Soijer zitten vol plannen.

heid toch om het nieuwe jongerencentrum op het sportpark te vestigen. Maar ROOD Venray treurde niet lang en heeft inmiddels een nieuw plan op touw gezet. Naomi Soijer: ‘We gaan binnenkort naar de middelbare school om daar met jongeren te praten over wat hen allemaal bezighoudt in de regio. Je moet weten dat in Venray (iets meer dan 40.000 inwoners –red.) niet eens een hbo is; heel veel jongeren trekken na de middelbare school weg. Kijk, voor de lokale afdeling is het heel belangrijk om te weten wat er speelt onder jongeren. Het is dus zeker de moeite waard om hun politieke participatie in de regio te vergroten.’

Volgens Lieke Smits, lid van het landelijke ROOD-bestuur, leeft dat besef maar al te goed in SP-afdelingen. Sinds de start van ‘Kleur je afdeling ROOD’ zijn tientallen afdelingen

aan de slag gegaan om een ROOD-groep van de grond te tillen. In onder meer Oirschot, Heerlen, Sittard-Geleen, Middelburg en Dordrecht ziet het er inmiddels hoopvol uit. In Hengelo is net als in Venray een nieuwe ROOD-groep actief. Dat brengt het totaal aantal afdelingen met draaiende ROOD-groepen op een kleine twintig.

Interesse in een ROOD-groep in jouw gemeente? Neem contact op via: rood.sp.nl/reactie

tekst Rob Janssen
foto Van Assendelft Fotografie / Jeroen Appels

PENSIOEN-SPROOKJES EN PENSIOEN-NACHTMERRIES

In de Zembla-uitzending van 17 februari, met als titel 'Het pensioensprookje', worden rampscenario's geschetst over de toekomst van onze pensioenen. SP-Tweede Kamerlid Paul Ulenbelt komt ook even in beeld, om uit te leggen dat het heel goed gaat met de pensioenfondsen. Hij wordt echter door de voice-over ingeleid met: 'Ook SP-Kamerlid Ulenbelt gelooft nog in sprookjes.' Intussen worden kortingen op de pensioenuitkeringen aangekondigd.

› Geloof jij in sprookjes, Paul?

'Ik heb ze voorgelezen aan mijn zoontje, maar het pensioensprookje zat er niet bij. Ik ken de realiteit van de pensioenen. Objectief gezien gaat het goed met de pensioenfondsen. Er is meer geld in kas dan ooit. Vanaf de jaren vijftig hebben de pensioenfondsen iedere crisis doorstaan, er was nog nooit op pensioenen gekort, er werden rendementen gehaald waar beleggers in aandelen jaloers op zijn.'

› Maar waarom moet er dan nu gekort worden?

'Echt niet omdat ze niet genoeg geld hebben! Ze worden gedwongen zich arm te rekenen. Om te berekenen hoeveel je nodig hebt om aan je toekomstige verplichten te kunnen voldoen, moet je kijken naar drie dingen. Eén: hoeveel heb ik nu in de pot? Twee: hoeveel moet ik in de toekomst betalen aan pensioenuitkeringen? En drie: hoeveel komt er in de komende jaren binnen? Bij dat laatste gaat het fout. Er komen natuurlijk premies binnen, maar er zijn ook beleggingswinsten. De pensioenpot wordt belegd en je moet een voorspelling doen hoeveel dat oplevert de komende jaren. Probleem is nu dat die voorspelling volgens de wet gebaseerd moet worden op de rente die nu in de markt geldt. En die is historisch – en kunstmatig – laag! De pensioenfondsen moeten rekenen met 2,5 procent, terwijl

hun echte rendement over bijvoorbeeld de afgelopen tien jaar 4,7 procent was. Let wel, dat was een periode met twee keer een beursneergang en twee keer een recessie. Zo zie je hoe onrealistisch die 2,5 procent is.'

› Komt het echt alleen door die renteberekening dat het nu slecht gaat met de pensioenpotten?

'Ja! En het gaat dus níét slecht met de pensioenpotten! Als de rekenrente niet 2,5 procent maar 3,5 procent zou zijn – nog steeds veel lager dan de echte rendementen – dan zouden vrijwel alle pensioenfondsen direct uit de problemen zijn. Dat die rekenrente is gekoppeld aan de dagrente is een historische fout.'

› Hoe kan het dan dat de media volstaan met pensioen-nachtmerries?

'De liberalen vinden dat pensioenen een individuele aangelegenheid zouden moeten zijn. Er is nu een aanval bezig op het, volgens internationale pensioenexperts, beste pensioensysteem van de wereld. De liberalen zien liever dat een verzekeringsmaatschappij geld verdient aan pensioenen. Dat gebeurt nu niet. Die pensioenpot is een ongelofelijke bult geld waar zij de financiële wereld een graantje van mee willen laten pikken. De aanval om die pot te gelde te maken wordt ook in de media gevoerd met allerlei deskundigen uit de financiële wereld.'

› Maar er zijn toch altijd nog de besturen van pensioenfondsen, waarin ook vertegenwoordigers van de werknemers zitten?

'Nog wel. Minister Kamp heeft van de week ook nog een wet ingediend over het bestuur van pensioenfondsen. Er komt de mogelijkheid om bestuurders te vervangen door financieel deskundigen. Wil Kamp dan de bankiers daar hebben?'

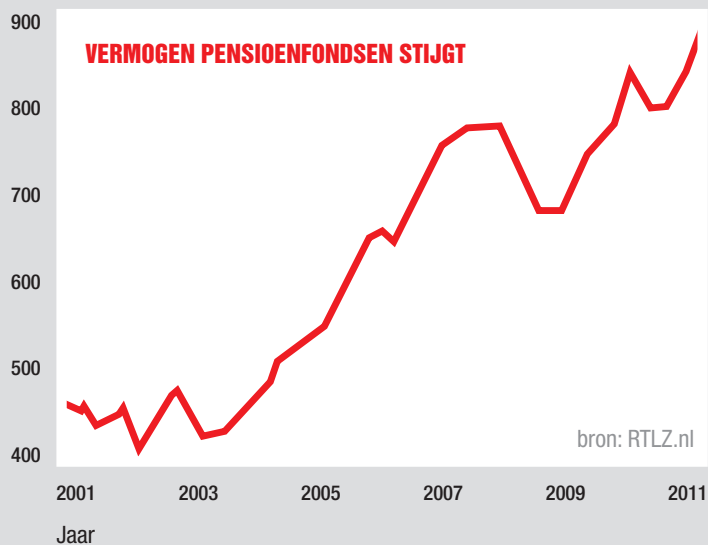

DUMMIES

Het vermogen van de pensioenfondsen is hoger dan ooit. Volgens berekeningen van RTL Z, mede op basis van (nog) ongepubliceerde cijfers, komt het totaal uit op 875 miljard euro. Maar liefst 74 miljard euro winst maakten de fondsen in 2011, onder andere door gigantische winsten op obligaties. De redactie van RTL Z: 'De Nederlandse pensioenfondsen zijn nog nooit zo rijk geweest als nu, het geld klotst over de reling.'

Heldere cijfers zou je denken. Maar in de Volkskrant legt redacteur Sebastiaan Timmermans het nog één keer uit 'voor dummies'. Zo verklaart hij: 'Om extra geld te verdienen voor de pot moeten al die aandelenmarkten het wel goed doen. En daar zit nu het probleem. Doordat de wereld al drie jaar in de greep is van grote economische problemen (kredietcrisis, eurocrisis, schulden crisis), is er juist fors verloren op al die beleggingen.' De Volkskrant brengt deze uitleg op 6 januari dit jaar. Weliswaar vóór de cijfers van RTL Z werden gepubliceerd, maar zelfs zonder het laatste kwartaal van 2011 geeft deze grafiek toch geen enkele reden tot pessimisme? Is dit jokken of zelf niet weten hoe het zit?

Miljarden euro's

› En hoe zit het nou met de greep uit de pensioenkas in de jaren negentig?

'Het gaat inderdaad om een bedrag tussen de 80 en 100 miljard euro. Dat is het bedrag aan premieverlagingen voor zowel werkgevers als, in mindere mate, werknemers. Van pensioenfonds ABP weten we precies om welk bedrag het gaat: 30 miljard euro. Het is ondoenlijk om die premies terug te halen,

hoe dat moet. Dat loopt helemaal niet lekker. Een van de grote problemen is dat de sociale partners de oude rechten onderbrengen in het nieuwe systeem. Pensioenrechten uit het verleden zijn redelijk hard. Als je die onzeker maakt, ben je eigenlijk aan het onteigenen. Goede arbeidsrechtadvocaten zeggen dat de bonden een heel goede kans maken bij de Europese rechter

bonden die 90 procent van de pensioenen vertegenwoordigen, Abvakabo en Bondgenoten, blijven terecht dwarsliggen.'

› En komt er nou een Europees pensioenbeleid?

'De aanval komt van verschillende kanten. Europa heeft een witboek uitgebracht over de pensioenen. Zij willen pensioenfondsen net zo gaan behandelen als verzekeringsmaatschappijen. Die bedrijven moeten, omdat ze geen collectieve basis hebben, heel veel reserves hebben. Ons pensioenstelsel is wél collectief, maar Europa wil toch die zwaardere buffereisen aan onze fondsen. Waar wij in Nederland 105 procent buffer eisen, wil Europa naar 200 procent! En je begrijpt zeker wel wat er moet gebeuren om die extra buffer op te bouwen. Pensioenuitkeringen omlaag en premies omhoog, maar dan alleen voor de werknemers. Want de werkgevers hebben in de nieuwe pensioendeal voor elkaar gekregen dat hun premies niet meer stijgen.'

tekst Diederik Olders
foto Bas Stoffelsen

De zembla-uitzending is hier te vinden:
sp.nl/9z4xp

Paul Ulenbelt: 'De aanval om die pot te gelde te maken wordt ook in de media gevoerd'

maar je kunt – zeker voor het ABP omdat de overheid daar de werkgever is – wel wat anders doen. Bijvoorbeeld de premie bij het ABP verhogen, al dan niet tijdelijk. Maar de kritiek blijft staan: in goede tijden krijgen de werkgevers een extraatje, in slechte tijden mogen de werknemers en gepensioneerden dokken.'

› Hoe staat het inmiddels met de pensioendeal?

'Achter de schermen wordt overlegd over

om dat te voorkomen. Maar als je niet die hele pensioenpot in het nieuwe systeem kunt onderbrengen, heb je geen nieuw systeem.'

› Goed nieuws dus.

'Het goede nieuws is dat de strijd nog niet is gestreden. Voor de zomer komt Kamp met een hoofdlijnenbrief over hoe het pensioensysteem eruit moet gaan zien. Die hoofdlijnen komen er wel, want Kamp onderhandelt met de top van de FNV. Maar de twee

LINKSVOOR **'WE HOEVEN ONS NIET ALTIJD ZO TE HAASTEN'**

Sander Putmans (30) uit Oostelbeers (gemeente Oirschot) studeerde internationale handel en wil zich nu vestigen in Laos. Dat betekent niet dat hij de partij de rug toekent: 'Tijdens mijn vorige reizen hield ik het nieuws rond de SP ook heel erg bij. Zelfs vanuit Nieuw-Zeeland belde ik nog met SP'ers in Oirschot omdat ik nieuwsgierig was hoe het met de afdeling ging.'

foto Karen Veldkamp

› **Wanneer werd je lid van de SP?**

'Op mijn achttiende. En in 2006 nam ik samen met Willem van Meurs uit Boxtel het initiatief om in Oirschot een afdeling op te richten.'

› **Hoeveel landen heb je al bezocht?**

'Ik ben in 47 landen geweest, vooral in Azië. Daarnaast heb ik heel wat Europese steden aangedaan. Niet alleen als backpacker, ik reis ook graag achter mijn favoriete voetbalclub PSV aan. Ik heb in zeker 28 buitenlandse steden een uitwedstrijd bijgewoond.'

› **Je wilt je nu in Laos vestigen.**

'Ja, ik ben actief voor een stichting die de mensen in het Khong-district helpt zichzelf te organiseren. Ons lokale comité onderhandelt zelf met de autoriteiten en heeft al diverse projecten opgezet. Er zijn nu bijvoorbeeld schooltjes en een kliniek gebouwd. Wij dragen vooral kennis over en leren weer van hen, vooral dat we ons niet altijd zo hoeven te haasten.'

› **Wat ga je er precies doen?**

'Het is nog niet heel concreet, dat wordt het wel als ik daar ben. Waarschijnlijk Engelse les geven en een reisbureau opstarten voor ecotoerisme. Samen met 'locals'. Als toeristen met een lokale gids het gebied bezoeken stroomt er geld naar de gemeenschap. Heel belangrijk, want nu hebben mensen wel een veldje met rijst en varkens, maar geen cash voor als ze met de bus naar het ziekenhuis moeten.'

› **Wat is jouw SP-moment?**

'Toen in Oirschot een groep mensen opstond om heel actief huis-aan-huis leden te werven. Binnen een paar weken hadden we er 35 leden bij in ons dorp. Ik vind het fijn om zo samen bezig te zijn met mensen die bijna hetzelfde denken, de kameraadschap.'

> IK ♥ MIJN SCHONE WERKPLEK

De Groningse SP-afdeling heeft op Valentijnsdag een reuzekaart overhandigd aan een groep schoonmakers die al twee maanden actie voert voor meer respect. SP-afdelingsvoorzitter Sandra Beckerman: 'Veel schoonmakers voelen zich onzichtbaar. Op Secretaressedag krijgen secretaresses een bloemetje van hun baas, waarom zouden we ook niet zoiets doen voor schoonmakers? Daarom hebben we ook kleinere kaarten uitgedeeld op het

station en in de binnenstad, zodat mensen hun schoonmakers kunnen bedanken voor het werk dat ze doen.' De Groningse SP-fractie heeft de gemeente bovendien gevraagd het goede voorbeeld te geven. Beckerman: 'De gemeente en alle organisaties die subsidie krijgen, moeten een code Verantwoord Marktgedrag ondertekenen.'

> VLEGVELDEN RUPSJES-NOOIT-GENOEG

'Noord-Brabant is dichtbevolkt, rijkelijk gezegend met intensieve veehouderijen en het vervoer van gevaarlijke stoffen, en dan worden ook nog eens vrijwel alle militaire vlieg oefeningen boven ons hoofd gehouden. Militaire vlieg velden moeten daarom beter verspreid worden over Nederland en de geluidsoverlast moet beter gemeten worden', stelt Willemieke Arts, Provinciale Statenlid voor de SP in Noord-Brabant. Om een beter beeld te krijgen van de overlast die bewoners ervaren van vliegverkeer is de SP-fractie vorig jaar het meldpunt Vlieg lawaai gestart.

> Wat heeft jullie online meldpunt tot nu toe opgeleverd?

'In het eerste jaar hebben we 3.285 klachten ontvangen, vooral uit de omgeving van vliegveld Eindhoven Airport en de luchtmachtbases Gilze-Rijen en Volkel. Met name verouderde militaire vliegtuigen en helikopters geven ontzettend veel lawaai en trillingen, het zijn echt herrieschoppers. Voor burgerluchtvaartuigen gelden veel strengere veiligheids- en geluidsnormen, maar toch overschrijdt Eindhoven Airport ieder jaar de geluidsnormen. Vlieg velden zijn echt rupsjes-nooit-genoeg.'

> Dus willen jullie van de militaire vlieg velden af?

'Nieuwe luchtmachtactiviteiten gaan nu automatisch naar Brabant of Leeuwarden omdat de provincie daar in het verleden op aangedrongen heeft vanwege de werkgelegenheid. Maar de werkgelegenheid die het oplevert staat in geen verhouding tot wat erover beweerd wordt. We willen daarom dat het provinciebestuur er landelijk op aandringt dat militaire oefen vuchten eerlijker verdeeld worden over Nederland. En defensie zou de vloot moeten moderniseren.'

> De provincie had zelf om die vlieg velden gevraagd?

'Ja, maar de mensen die in de buurt van de vlieg velden en -routes wonen niet, en zij zitten wel met de overlast. Het wordt tijd dat het provinciebestuur en defensie daarmee rekening gaan houden. Vooral de mensen die op plekken wonen waar snelwegen, spoorlijnen en vlieg routes samenkomen worden helemaal gek van het lawaai. De SP-Statenfractie stelt daarom voor om bij de vlieg velden Volkel en Gilze-Rijen het geluid te gaan meten.'

> SP SAMEN MET PVDA VOOR BONUSVERBOD

Het is allang tijd voor een verbod op bonussen bij banken en verzekeraars in Nederland. Binnenkort komt in de Tweede Kamer een kabinetsvoorstel langs. SP-Tweede Kamerlid Ewout Irrgang hierover: 'Dat wetsvoorstel gaat alleen over bonussen voor bestuurders en geldt alleen voor de periode dat banken door de staat gesteund worden.' Om een bonusverbod voor alle bestuurders én personeelsleden in de financiële sector in Nederland te regelen, komen de PvdA en de SP nu samen met een initiatief-wetsontwerp. Belangrijk onderdeel van dat wetsontwerp is dat het verbod in de wet wordt opgenomen. Er is sinds 2010 een Code Banken, maar die is veel te vrijblijvend. De Code Banken laat toe dat men zich niet aan de regels hoeft te houden als men er uitleg bij geeft, oftewel je moet meewerken of uitleggen ('*comply or explain*'). Het wetsontwerp zal die uitweg niet bieden. PvdA en SP stellen verder voor een plafond in te stellen voor variabele beloning van maximaal 20 procent van het vaste salaris – de Code Banken hanteert 100 procent.

> 'EMILE FOR PRESIDENT' WINT

Drie weken lang hebben ze er iedere avond aan geklust, de 'Emile for President'-wagen voor de carnavalsoptocht in Boxmeer en Sambeek. En niet zonder resultaat, want Tonnie en Maria Jacobs hebben bij beide optochten de eerste prijs gewonnen met hun 'oefentorentje voor Emile'. Maria Jacobs: 'We kregen onderweg heel veel applaus, iedereen vond het keigaaf. En Emile vond het helemaal geweldig toen we op weg naar Boxmeer bij hem voorlangs kwamen lopen. Hij wist nog van niets!' Niemand in Boxmeer en Sambeek wist van de bouw van de 4.10 meter hoge wagen, ook de SP-afdeling niet. Jacobs: 'We zijn geen SP-lid maar kennen Emile en

stemmen altijd op hem en de SP. Z'n buurman, Ad Toonen, is grafisch ontwerper en een goede kennis van ons. Samen met hem kwamen we op het idee dat Emile nog wel eens president zou kunnen worden. Ad heeft zijn gezicht gekneet met papiermaché en beschilderd.'

Behalve in Boxmeer en Sambeek, trok de SP ook in Roosendaal en Eindhoven de aandacht van de carnavalsvierders. In Roosendaal deelde de lokale afdeling voor het zesde jaar tomatensoep uit aan de deelnemers van de optocht. Tineke Claessens van de SP Roosendaal: 'Weer 150 liter schoon op. Ze willen politiek en

carnaval hier gescheiden houden, dus werd er het eerste jaar zelfs over onze actie gediscussieerd in de gemeenteraad. Maar wij delen alleen wat warmte uit aan mensen die uren in de kou staan. Die vinden het hartstikke fijn en zeggen dat we ook voor de inwendige mensen zorgen, das pas *soosjaol*.' In Eindhoven wordt de politiek juist op de hak genomen tijdens carnaval en liep de SP voor de tweede keer mee in de optocht. Anke van Hest van de SP Eindhoven: 'Met de slogan *laot oe eige nie kaol plukke* voerden we een toneelstukje op om duidelijk te maken hoe het kabinet-Rutte graait en de mensen kaalplukt.'

De 'Emile for President' wagen, gemaakt en geduwd door Tonnie en Maria Jacobs. Het oefentorentje is de kerktoren van Sambeek met de kraaien die er altijd zitten. Onderaan de toren kijkt Maurice de hond omhoog naar Emile Roemer.

Foto: Gerrit van Kempen, www.tunnis.nl

Rutte en Verhagen willen alle sponsjes afpakken, de SP'ers proberen dat te voorkomen en delen de sponsjes juist met het publiek.

> BRENNINKMEIJER: 'BENOEMINGEN KUNNEN TRANSPARANTER'

De overheid moet openheid geven over politieke invloed op benoemingen. In de aankondiging van een vacature moet staan wanneer en hoe een politieke afweging in de procedure wordt gemaakt. Dit stelt de Nationale ombudsman, Alex Brenninkmeijer, naar aanleiding van de benoemingsprocedure van de vicepresident van de Raad van State. Vijf sollicitanten hebben bij de ombudsman het verwijt geuit dat de benoemingsprocedure van de vicepresident van de Raad van State niet eerlijk en open was. De ombudsman vindt dat de procedure voor de benoeming van de vicepresident van de Raad van State transparanter kan. In de

eerste plaats moet voor de toekomst duidelijk zijn of het gaat om een openbare procedure of niet. Verder moet de selectie van kandidaten op basis van competenties een eigen plaats hebben naast de daaropvolgende politieke benoeming. Nu lag de selectie in één hand, namelijk bij de minister van Veiligheid en Justitie. Hierdoor kon twijfel ontstaan of de partijpolitieke voorkeur vooropstond, omdat het een CDA kandidaat zou moeten zijn.

(Bron: www.nationaleombudsman.nl)

> WONINGMARKT OP DE SCHOP

Vooranstaande economen hebben in februari een manifest gepresenteerd voor hervorming van de woningmarkt. SP-Tweede Kamerlid Paulus Jansen juicht de aanbeveling van de 22 economen om de hypotheekrenteaftrek aan te pakken toe, maar is kritisch over hun andere voorstellen. 'De woningmarkt zit op slot doordat VVD, CDA en PVV in het regeerakkoord een taboe op hervormingen vastlegden. De economen doen een aantal goede voorstellen, maar zijn geen volkshuisvesters. Uiteindelijk hebben we een integrale aanpak nodig, die niet alleen de boekhouders maar ook de bewoners tevreden stemt.'

> Durven de economen de hypotheekrenteaftrek echt aan te pakken?

'Hun voorstel om de hypotheekrenteaftrek gedurende twintig jaar te verlagen naar 30 procent gaat op het eerste gezicht zelfs verder dan het SP-voorstel. Wij kiezen voor 42 procent, de middelste schijf van de inkomstenbelasting. Alleen combineren wij

dat wel met het over een periode van tien jaar invoeren van een maximumbedrag van 350.000 euro waarover rente afgetrokken kan worden. In de Grondwet staat terecht dat bevordering van voldoende woongelegenheden 'voorwerp van zorg der overheid' is, maar ik heb nooit begrepen waarom ook de aanschaf van villa's gesubsidieerd zou moeten worden. Maar uiteindelijk is het voorstel van de economen wel beter dan niets doen.'

> Zijn hun andere plannen om de woningmarkt te hervormen net zo goed?

'Nee, ze slaan de plank vreselijk mis met hun plan om de huren flink te verhogen zodat er weer sociale huurwoningen gebouwd zouden worden. Die woningen kosten een corporatie nu meer dan ze opbrengen, waardoor ze niet meer gebouwd worden. Het kabinet maakt dit alleen nog maar erger door corporaties vanaf 2014 25 euro per huurder per maand mee te laten betalen aan de huurtoeslag. Huurders met een modaal inkomen moeten

zo via hun corporatie meebetalen aan de huurtoeslag van de armste huurders, terwijl ze ook al meebetalen aan de hypotheekrenteaftrek van de miljonair in Wassenaar.'

> Welke oplossing stel jij dan voor?

'Vroeger was het bouwen van sociale huurwoningen geen enkel probleem, omdat de corporaties van de staat konden lenen tegen een gegarandeerd laag percentage, en als instelling zonder winstoogmerk vrijgesteld waren van vennootschapsbelasting. Wanneer het economisch slechter ging, bouwden corporaties daardoor zelfs meer. Daardoor konden aannemers en bouwvakkers aan het werk blijven. Als de economen hun voorstel voor de hypotheekrenteaftrek door zouden trekken naar de woningcorporaties – zodat die ook 30 procent van hun rente vergoed krijgen door de Staat – zou het probleem met de bouw van sociale huurwoningen als sneeuw voor de zon verdwijnen.'

> HUMANER VREEMDELINGENBELEID

Vreemdelingen in Nederland moeten een andere behandeling krijgen dan op dit moment gebruikelijk is. Dat bepleit het Rotterdams Netwerk Welkom Onthaal, gesteund door zevenhonderd Nederlanders die een petitie hebben getekend. Op 28 februari is de petitie aangeboden aan de kamercommissie Integratie en Asiel. De alternatieven in de petitie zijn in lijn met de motie van SP-Tweede Kamerlid Sharon Gesthuizen die al eerder door de Tweede Kamer is aangenomen. Gesthuizen nam de petitie namens de SP in ontvangst (foto).

Het Rotterdams Netwerk Welkom Onthaal, waarin kerken, maatschappelijke organisaties en de SP Rotterdam participeren, volgt het Nederlands vreemdelingenbeleid al jaren kritisch. Kinderen worden met hun ouders opgesloten, vreemdelingen worden bij herhaling (soms wel vijf keer) vastgezet zonder dat ze Nederland uitgezet kunnen worden en de tergende onzekerheid en zinloosheid van de opsluiting is erg zwaar voor de mensen – dat geldt nog sterker voor mensen met psychische problemen. De afgelopen jaren hebben justitiepastores die in deze gevangenissen werken, Amnesty International, Het Europees Comité ter Voorkoming van Marteling en Onmenselijke Behandeling en de Raad van Kerken het Nederlandse beleid van vreemdelingenbewaring bekritiseerd en alternatieven aangedragen.

Er zijn alternatieven voor opsluiting, die elders in Europa al met succes worden toegepast. Die zijn ook nog eens veel goedkoper – niet gek als je je realiseert dat iemand zes maanden in de cel zetten € 20.000,- kost. In de petitie wordt onder meer gepleit voor andere, meer humane vrijheidsbeperkende locaties zoals in Katwijk en Gilze. Nog beter: een dagelijkse of wekelijkse meld-

foto Sander van Oorspronk

plicht, zodat vreemdelingen die uitgezet gaan worden tot die tijd in beeld blijven van de autoriteiten. Ook bevordering van vrijwillig vertrek, door terugkeerders meer ondersteuning te bieden, is een goed alternatief.

Gesthuizen: 'Het is goed dat ook deze belangenorganisaties blijven hameren op de noodzaak en de voordelen van andere opvangmogelijkheden. Deze petitie neem ik dan ook zeker ter harte en zie ik als ondersteuning van mijn standpunt.' In 2010 is op initiatief van Gesthuizen een onderzoek gestart naar de mogelijkheden van alternatieven voor vreemdelingendetentie. Dit jaar start minister Leers met een aantal pilots voor kwetsbare groepen zoals kinderen, zieken en zwangere vrouwen. Welkom Onthaal houdt elke maand een wake bij het detentiecentrum in Rotterdam, uit schaamte en protest tegen de zinloze opsluiting van vreemdelingen.

MIKOS MODAAL

'Grieken werken drie uur per dag en gaan op hun vijfenveertigste met pensioen en daar kunnen wij nu voor dokken.' Uitspraken in die geest zijn alom te horen. Maar wie de feiten en cijfers erbij pakt, komt tot een andere conclusie. Zo blijkt uit recente cijfers van de OESO dat het aantal gewerkte uren per persoon per jaar in Griekenland 2017 bedraagt. In Nederland is dat cijfer een stuk lager: 1.377. De gemiddelde jaarproductie per werkzaam persoon is in Nederland (in US-dollars) 80.967. In Griekenland is dat weliswaar lager, maar het verschil is niet dramatisch: 67.771 dollar. Niettemin laat de crisis zich voelen voor de Grieken. Beurshandelaar Nikolaos Vasalos (**foto 1**) verdiende vóór de crisis nog rond de 5.000 euro per maand; nu is dat 'nog maar' 2.000 euro. Altin Petro (**2**), een van oorsprong Albanese parkeerwachter in Athene, zag zijn klandizie met de helft teruglopen en Georgia Dai (**3**), afgestudeerd in communicatiewetenschappen, kan helemaal geen werk vinden en woont weer bij haar moeder. Penelope Petsini (**4**) is docent fotografie en moet rondkomen van 400 euro per maand.

Uit de cijfers doemt een beeld op van Grieken die zwaar onder de crisis gebukt gaan, zéker niet minder dan de Nederlanders. Des te opmerkelijker is tegen die achtergrond de brief die premier Rutte heeft gestuurd aan Barroso, voorzitter van de Europese Commissie. Daarin maakt Rutte zich sterk voor minder Europese regels en belemmeringen. Als dat werkelijkheid wordt ziet Emile Roemer de bui al hangen. Uit zijn e-mailnieuwsbrief: 'Je hoeft geen ziener te zijn om te begrijpen dat de premier het hier heeft over de cao's en de sociale rechten, zoals het stakingsrecht. Het schrappen van 'belemmeringen' klinkt heel vriendelijk. Maar in de praktijk betekent het dat bedrijven uit Polen of Spanje in Nederland de arbeidswetten en cao's van het thuisland gebruiken. Nu moeten zij nog werken volgens de Nederlandse cao. Als deze 'belemmeringen' wegvallen, gaan onze lonen omlaag. Jan Modaal wordt vervangen door Mikos Modaal. Alleen is het Griekse modale loon een heel stuk lager.'

Aanmelden voor de nieuwsbrief van Emile Roemer kan op www.sp.nl

tekst Rob Janssen
foto's Yannis Kontos

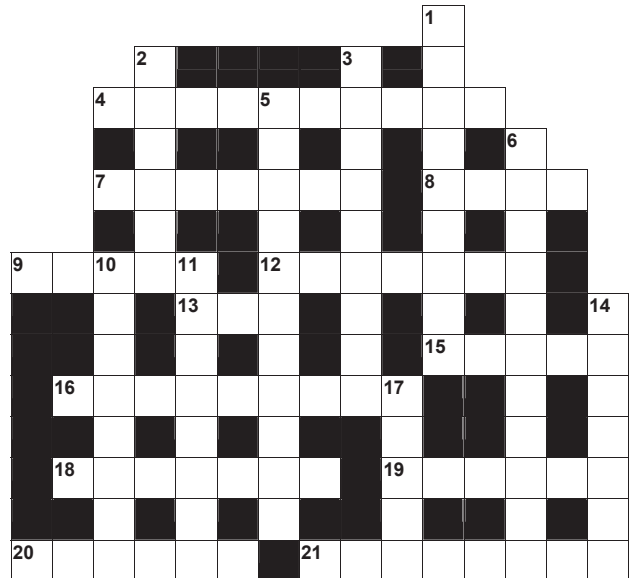
CRYPTOGRAM

Horizontaal

- 4 Ongewervelden zijn slap, en leven niet zo lang. (10)
- 7 Lap vlees heeft (te) stevige dreun geïncasseerd. (7 en 3,4)
- 8 Krappe zee-engte. (4)
- 9 (geen) Wedstrijd voor bokkers. (5)
- 12 Voer voor elektrische apparaten. (7)
- 13 Deze Duitser is van jou. (3)
- 15 Bronzen buitenstaander. (5)
- 16 Zit op koninklijke wijnfles. (9)
- 18 Die zijn weg in het pokeren. (7)
- 19 Behoorlijk lief. (6)
- 20 Roep om vergeving. (6)
- 21 Autorijden met beleid. (8)

Verticaal

- 1 Nazaat is niet groot. (9 en 5,4)
- 2 Opgeheven bedrogen. (6)
- 3 Is gul met arbeid. (9)
- 5 Amoureuze omgang tussen gegevens. (11)
- 6 Hoofd B&W is ook onderdaan en ouder. (11 en 6,5)
- 10 Achteraf nog eens hetzelfde zeggen. (8)

- 11 EU-staat te koop voor 1 muntje. (8)
- 14 Oubollige kaassoort? (7)
- 17 Brandt *recht*op. (5)

SPIRAALTJE DIAGRAM

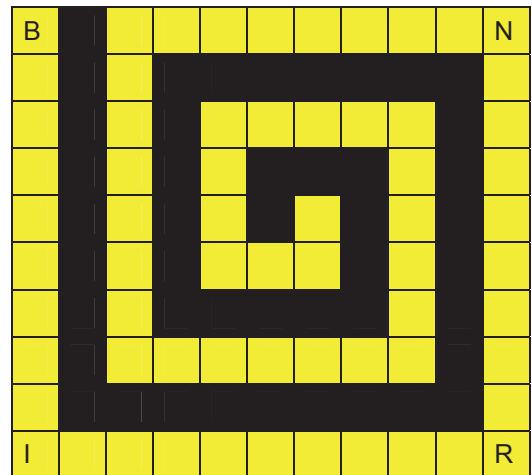
Anagrammatica! Hoe het werkt: begin linksboven. Vind eerst een 10-letter woord dat samengesteld kan worden uit alle individuele letters van de omschrijving onder '1' en plaats dit in de linkerbalk. Plaats vervolgens een woord van 11 letters op de onderste regel, volgens de omschrijving onder '2'. Volg de spiraal: het derde woord gaat van onder naar boven, het vierde van rechts naar links etc. Iedere laatste letter van een woord is de beginletter van het volgende woord. De 4 'hoekletters' zijn al ingevuld. Het is niet uitgesloten dat u een ander woord vindt dan wij als oplossing geven: zolang het een correct Nederlands woord is en u alle letters uit de corresponderende omschrijving gebruikt, mag dat natuurlijk.

Veel plezier!

Noot: de 'lange ij' is altijd 1 letter.

Omschrijvingen

- 1 Rode airbag
- 2 Primo versie
- 3 Aalstrepen
- 4 Wat hacken
- 5 Rem dames
- 6 Ranches
- 7 Venkel
- 8 Slink
- 9 Pils
- 10 Sul
- 11 Es

OPLOSSINGEN FEBRUARI

Cryptogram

Horizontaal

- 1) Bagage 3) Morsetekens 6) Huilbui 7) Sas 9) Sterrenhemel 11) Kloostergang
- 12) Correct
- 14) Kachel 15) Glasaal 16) Veer 17) Lof Oogsten 20) Taaitaai.

Verticaal

- 1) Beteugelen 2) Aversie 4) Onuitvoerbaar 5) Salarisschaal 8) Steeg 10) Hogeschool
- 11) Klopgeest 13) Heersen 14) Klef 18) Oma 19) Kim.

Iminaire woordenlijst

De volgende puzzelaars verdienen een eervolle vermelding voor hun originele omschrijvingen van de imaginaire woorden.

Ben Pegman uit Amsterdam voor zijn omschrijving van **Gedoogpolis: wietpas**

Geert van der Struik uit Deventer voor **Loyaliteitsdemping: trouwdimmer**

Nora Seghier-Naber uit Amersfoort voor **Teletotaliariaat: dictatuur van mediagmagnaten**

Jelle Schunselaar uit Arnhem voor **Afvoerbeleid: beleid van een regering die alle voorzieningen door het riool spoelt**

De winnaar van het duogram van februari is Henk Heijns uit Geldrop Stuur uw oplossing vóór 27 maart naar de puzzelredactie van de Tribune; Vijverhofstraat 65, 3032 SC Rotterdam of tribunepuzzel@sp.nl Onder de inzenders van een goede oplossing wordt een gesigneerd boek verloot uit de SP-boekenstal.

PRIKBORD@SP.NL

BELASTINGTIP

Waarom niet de toptarieven van de belastingen weer naar 60 en 72 procent optrekken, zoals vroeger? Laat de rijken de crisis betalen!

Henk van Daalen, Gorinchem

RESPECT

Respect voor jezelf is respect voor anderen. Respect voor anderen is respect voor 'anders'. Eigenlijk zijn we helemaal niet zo anders als we denken. Diep van binnen willen we allemaal hetzelfde: respect. Maar wat is respect? Respect is anderen zo behandelen zoals je zelf behandeld wilt worden.

Anneke Drenth, Veendam

BELASTINGTIP (2)

Mensen willen werken, maar worden tegengewerkt. De grootste boosdoener is het belastingstelsel. Daar ligt de oorzaak van werkloosheid, armoede en ellende voor miljoenen mensen. De huidige manier om de staatskas te vullen is arbeid te belasten. We noemen het loonbelasting

maar eigenlijk is het een belasting op werkgelegenheid. Als we nu eens deze belasting niet meer op arbeid heffen, maar op het eindproduct of de dienst zetten, wat zou dan het resultaat zijn? Het loon (bedrag op de bankrekening) blijft hetzelfde. De prijzen blijven hetzelfde. Maar de inkomsten van de overheid worden aanzienlijk groter en de kosten van arbeid worden met 20 tot 40 procent gedrukt.

Michael Enright, Den Haag

RADICAAL

De echte radicaal is niet degene die uiterst links of uiterst rechts staat, maar hij, die in denken en doen, consequent de diepste wortel van het kwaad heeft uitgeroeid in zijn hart.

Theo Swenne, Didam

BANKEN SPLITSEN

Met veel belangstelling heb ik het artikel over het strafbaar stellen van financieel wanbeleid gelezen (Tribune februari). Een aanvulling. Zolang banken zowel spaarbank, als speculatiebank en verzekeraar zijn, kan het niet goed gaan. Want een spaarbank moet de spaarder dienen en

zijn kapitaal risicoloos vermeerderen, terwijl de speculatiebank gokt en een verzekeraar risico's op de klant afwentelt. Dit zijn dermate tegengestelde werkwijzen, dat ze onmogelijk goed samen kunnen gaan.

Andree Motz

Wel Tribunelezer, geen SP-lid?

Dat kan natuurlijk, maar hoeft niet! Als SP-lid ontvangt u de Tribune elf keer per jaar thuis voor maar 5 euro per kwartaal. U steunt dan ook de SP en kunt meebeslissen. Sluit u zich aan bij onze strijd voor een sociaal Nederland? Vul dan meteen de bon hiernaast in en stuur 'm op.

BON OM LID TE WORDEN

JA, ik word lid van de SP. Ik machtig de SP om per kwartaal onderstaand bedrag af te schrijven van mijn rekening. Ik ontvang een welkomstgeschenk en bovendien krijg ik elke maand het nieuws- en opinieblad De Tribune in de bus.

kwartaalbijdrage € 5,- (minimum) € 7,50 € 10,- € 12,50 € 15,- anders €

naam		
roepnaam	voorletters	m/v
adres		
postcode	plaats	
telefoon	geboortedatum	
e-mail	rekeningnummer	
datum	handtekening	

Ik wil ook graag lid worden van ROOD (jong in de SP, tot 28 jaar) en sta één van mijn kwartaalbijdragen af aan ROOD.

Stuur deze bon naar:

SP, Antwoordnummer 30542, 3030 WB Rotterdam

U kunt deze machtiging stopzetten met een telefoontje of een e-mail aan de SP: (010) 243 55 40, administratie@sp.nl

Tribune
maart 2012

THEO DE BURTCONCIERGE

